

**T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**FARKLI KÜLTÜRLERDE BOŞ ZAMAN DAVRANIŞLARI: SÜRYANİLER
ÖRNEKLEMİ**

BÜŞRA KARTAL

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

GİRESUN-2022

T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

FARKLI KÜLTÜRLERDE BOŞ ZAMAN
DAVRANIŞLARI: SÜRYANİLER ÖRNEKLEMİ

BÜŞRA KARTAL

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

GİRESUN-2022

Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürünün Onayı

.../.../2022

Doç. Dr. Kürşad Han DÖNMEZ

Enstitü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak Beden Eğitimi ve Spor ABD standartlarına uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Şevki KOLUKISA

Anabilim Dalı Başkanı

Bu tezi okuduğumu ve Yüksek Lisans Tezi olarak bütün şartların yerine getirildiğini onaylarız.

Dr. Öğrt. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

Danışman

Bu tezi okuduğumuzu ve Yüksek Lisans Tezi olarak bütün şartların yerine getirildiğini onaylarız

Jüri Üyeleri ve Üniversiteleri

Dr. Öğr. Üyesi Hasan SÖZEN

Ordu

Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

Giresun

Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Asiye Hande BAŞKAN

Giresun

Üniversitesi

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Büşra KARTAL

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimimde ve bu çalışmanın yürütülmesi sırasında her zaman sabırla yanımda olan bilgi ve tecrübesiyle beni yönlendiren tez danışmanım değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN'a, eğitimimin devam etmesi konusunda beni cesaretlendiren ve teşvik eden Ordu/Perşembe İlçe Gençlik Spor müdürü Sn. Mikail GİYİK'e

Hayatım boyunca desteklerini benden hiç esirgemeyen ve hep yanımda olan sevgili anneme babama ve bana güç veren biricik kardeşim Kenan Fazlı KARTAL'a varlıklarıyla hayatıma renk katan tüm yakınlarıma ve dostlarıma sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar DİZİNİ	iv
EKLER LİSTESİ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
1.GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Etnisite, Etnik Kimlik	2
2.1.1. Etnisitenin Tanımı	2
2.1.2. Etnisitenin Ortaya Çıkışı	3
2.1.3. Kuramsal Çerçeve de Etnisite	3
2.2. Boş Zaman ve Rekreasyon Kavramları.....	4
2.2.1. Rekreasyon	4
2.2.1.1. Rekreasyonun Ortaya Çıkışı	5
2.2.2. Boş Zaman.....	6
2.2.2.1.Teknolojinin Gelişmesiyle Birlikte Artan Boş Zaman	7
2.2.2.2. Boş Zamanda Yapılan Rekreasyonel Faaliyetlerin Yararları	9
2.2.2.2.1. Fizyolojik Sağlığa Yararları.....	9
2.2.2.2.2. Psikolojik Sağlığa Yararları	10
2.2.2.2.3. Sosyal Sağlığa Yararları	10
2.3. Süryaniler	11
2.3.1. Süryani İsminin Kökeni.....	11
2.3.2. Süryani Tarihi.....	12
2.3.3. Türkiye’de Yaşayan Süryaniler	13
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	15
3.1. Araştırmanın Önemi ve Amacı	15
3.2. Araştırma Hipotezi	15
3.3. Evren ve Örneklem	15
3.4. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması	15
3.5. Verilerin Analizi.....	16

4. BULGULAR.....	17
4.1. Çalışmaya Katılan Süryanilerin Boş Zaman Davranışları	17
5. SONUÇ VE ÖNERİ	30
KAYNAKÇA.....	33
EKLER.....	39
ÖZGEÇMİŞ	48

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo4.1. Ana Temalar ve Kodlar.....	17
Tablo 4.2. Çalışmaya Katılan Süryani Bireylerin Demografik Bilgileri	27
Tablo 4.3. Çalışmaya Katılan Süryani Grupların Demografik Özelliklere Göre Dağılımları	28
Tablo 4.4. Çalışmaya Katılan Süryani Bireylerin Yaş Grupları Açısından Demografik Özelliklerinin Dağılımları.....	28

EKLER LİSTESİ

EKLER LİSTESİ

EK-1. Görüşme Soruları	39
EK-2. Fotoğraflar.....	40
EK-3.Görüşme formu izni	46
EK-4.Görüşme izni	47

ÖZET

FARKLI KÜLTÜRLERDE BOŞ ZAMAN DAVRANIŞLARI:

SÜRYANİLER ÖRNEKLEMİ

Amaç: Bu çalışmanın amacı Mardin Midyat'ta yaşayan Süryanilerin serbest zaman rekreasyonel faaliyetlerinin incelenmesidir. Boş zamanlarda yapılan etkinliklerin kültürel özellikleri yansıtması ve bu özelliklerin nesilden nesile devamlılığının araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın evrenini Mardin'in Midyat ilçesinde yaşayan Süryani halkı oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise burada yaşayan ve basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 25 kişi oluşturmaktadır. Çalışma görüşme formu kullanılarak yapılmıştır. Görüşme formunda ise katılımcılara; demografik özellikleri, günlük çalışma saatleri, ne kadar uyudukları, kalan boş zamanlarını kimlerle nasıl geçirdiği, yeterli olup olmadığı, boş zaman faaliyetlerinin kültürel özellikleri yansıtır yansıtmadığı sorulmuştur. Sonuçlara içerik analizi yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Demografik özelliklerinin dağılımı ise SPSS 26 lisanslı istatistiksel paket programı kullanılarak belirlenmiştir. Verilerin analizinde öncelikli olarak betimleyici istatistik yöntemleri (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma vb.) kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmadan elde edilen verilere göre katılımcıların serbest zamanlarını nasıl geçirdiği ve kültürel özellikleri ne derecede yansıttığı ortaya konulmuştur.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen verilere göre Süryani'lerin boş zamanlarda yapılan etkinliklerin mutlu ettiği ancak hem zamanın hem de rekreasyonel faaliyetlerin yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır. Kültürel olarak bakıldığında ise faaliyetlerin genel olarak kilise etrafında toplandığı görülmektedir. Özellikle dini özel günlerin nesilden nesile aktarıldığı ve bu çerçevede gerçekleşen faaliyetlerin sürdürülmeye çalışıldığı görülmektedir. Demografik özelliklere göre boş zaman davranışlarına bakıldığında; ekonomik durum, öğrenim durumu, cinsiyet değişkenlerinde farklılık görülmemiş ancak yaş değişkeninde gençlerin boş zamanlarını daha çok sosyal medyaya ayırdığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Süryani Kültürü, Rekreasyon, Etnik Köken

ABSTRACT

LEISURE BEHAVIORS IN DIFFERENT CULTURES: THE SAMPLE OF SYRIANS

Purpose of the Study: The purpose of this study is to examine at the Suryans' leisure time recreational activities in Mardin Midyat. The goal is to see if free time activities represent cultural traits that are carried down from generation to generation.

Material and Method: Suryans residing in Mardin Midyat composed the study's population. The study's sample consists of 25 people who were chosen via simple random sampling. The study was done using an interview format. The participants were asked about their demographic characteristics, working hours per day, how much sleep they get, who they spend their free time with, whether that time is enough, and whether they believe that leisure time activities indicate cultural features. The data is compiled using the content analysis method. The distribution of demographic data was determined using the SPSS 26 statistical tool, which is a licensed statistical package. The majority of descriptive statistical methods are used in data analysis (frequency, percentage, mean, standard deviation).

Findings: It has been indicated, based on the data received from participants, how much time participants have and to what extent this indicates cultural features.

Conclusion: Suryans are delighted with their leisure time activities, according to the research findings, but they also believe that recreational activities and time are insufficient. From a cultural standpoint, it has been noted that activities tend to cluster around the church. The findings concluded, in particular, that holy days are transmitted down to future generations and that activities within this framework are attempted to be continued. It has been determined that economic status, level of education, and gender are indecisive variables when it comes to recreational time according to demographic characteristics. However, it has been discovered that youth spend more time on social media.

Key Words: Syriac Culture, Recreation, Ethnicity

1.GİRİŞ

Bireysel ve toplumsal sorumlulukların dışında kalan zamanda, bireylerin seçimini gönüllü yaptığı etkinliklere ihtiyaç giderek artmaktadır. İnsanlar çalışma dışındaki serbest zamanlarında dinlenmekten ve sevdikleri ile hoş vakit geçirecek işlerle uğraşmaktan zevk duymaktadırlar. Bu nedenle, çalışma dışında geçirilen zaman, insanlar için büyük önem taşımaktadır (Şahin ve ark., 2009). Fiziksel ve ruhsal sağlık gelişimi, sosyalleşme, kişisel beceri ve yetenek gelişimi, çalışma başarısı ve iş verimini artırma, mutlu olma ihtiyacını gidermek için rekreasyonel faaliyetlere ihtiyaç duyulmaktadır. Toplumsal dayanışma açısından rekreasyon faaliyetlerine ihtiyaç vardır (Karaküçük, 1982'den aktaran Albayrak, 2012).

Zorunlu ihtiyaçlar dışında kalan serbest zamanlarda gerçekleştirilen rekreasyonel etkinlikler yaşam doyumu ve hayat bağlılığı kavramları ile birlikte mutluluk düzeyini pozitif anlamda etkileyeceği düşünülmektedir (Bağcı ve ark., 2019).

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Etnisite, Etnik Kimlik

2.1.1.Etnisitenin Tanımı

“Etnik kimlik doğuştan ‘verili’ bir durum olması bireylerin aidiyet duyguları ile kabul ettikleri, genetik yollarla nesiller arası sürekliliği sağlayan, aynı dili, gelenekleri canlı tutan toplumsal organizasyon olarak tanımlanabilir (Yanık, 2013). İki tür kimlikten bahsetmek mümkündür bunlar: “verili” ve “kazanılmış” kimlikler. Aile, etnik grup, toplum, topluluk, ulus ve uygarlık verili kimliği oluştururken, bireyin özgür iradesi ile seçmiş olduğu kimlikler “kazanılmış” kimlik olarak karşımıza çıkar (İnaç, 2005).

Etnisite kavramına bakıldığında ırk kavramından farklı olmasına özellikle dikkat çekilmektedir. Irk kavramı ele alındığında genetik faktörler ve biyolojik değişkenler öne çıkmaktadır. Etnisite dendiğinde ise daha çok din dil, toplumsal geleneksel ve kültürel benzerlikler görülmektedir (Somersan, 2008’den aktaran: Cavlak ve Celep, 2018). Etnik bir sıfattır, tüm biyolojik kültürel ve tarihi özellikleri kapsar. Bu yönüyle sadece genetik fiziki özellikleri kapsayan (siyah-beyaz gibi) ırk kelimesinden farklıdır (Başkan ve Karaküçük, 2015).

Etnik grup; devlet içinde egemen çoğunluğun dışında olan, farklı düşünen ve gören, birbiriyle kan bağı, din, dil ve tarih birliği ile bir araya gelen insanlardır (Heckmann, 1995’den aktaran Mert, 2020). Bu kavram günümüzde “azınlık” kavramının yerini almıştır (Wallerstein,1993’den aktaran Akıncı, 2019). Bir etnik grubun ortaya çıkması için ana kültür kalıbından, hakim kültürden, dilde, dinde, örf ve adetlerde, edebiyatta, mimaride, musikide, sosyal hayatın her bir parçasında farklılık söz konusu olmalıdır (Erkal, 2000).

Anthony Smith (2007), etnisiteyi diğer insan topluluklarından ayıran temel özellikleri ifade ederken altı unsurdan söz etmektedir (Sarı, 2010’ dan aktaran Ulusoy, 2017).

1. Kolektif bir ismin varlığı: Grubu temsil eden ortak bir isim vardır.
2. Ortak soy (ata) miti: Ortak köken düşüncesi etnik gruba kurgusal bir akrabalık duygusu verir.

3. Ortak tarih ya da bellek: Bireylerin paylaştığı tarihsel bellek birbirini izleyen kuşakları, ortak birikime eklenen deneyimlerle birleştirir. Çoğu kez masallar ve efsaneler kulaktan kulağa bir kuşaktan diğerine geçer (Somersan, 2004’ ten aktaran Ulusoy, 2017).
4. Özel ortak kültür: Diğer kültürlerle ortak olan ama aynı zamanda ayırt edici kültürel özellikleri kapsar: din, dil, gelenek, görenekler gibi.
5. Belli bir bölge, toprak parçası ile özdeşleşme ya da bağlanma
6. Dayanışma duygusu: Bireylerin gruba karşı güçlü bir aidiyet ve etkin bir dayanışma duygusu olmalıdır.

Bu özelliklerden yola çıkılarak etnik grubu “ortak soy, tarih, dil, din ve kültürleri ile birlikte bir toprak parçası ile özdeşleşen ve dayanışma duygusuna sahip insanların toplamı oluşturur (Sarı, 2010’dan aktaran Ulusoy, 2017).

2.1.2.Etnisitenin Ortaya Çıkışı

Etnisite kavramı, ilk kez, 1953 yılında Amerikalı sosyolog David Riesman tarafından kullanılmışsa da bu kullanıma konu olan etnik kelimesinin etimolojik kökenleri çok daha gerilere uzanır (Eriksen, 2002’den aktaran Yalçın, 2014). Etnik köken kavramı, Yunanca “ethnos” kelimesinden türetilmiştir. Bu kelime, belirli bir kavme aitliği ifade etmektedir (Yuvalı, 2013’ten aktaran Mert, 2020). 19. yüzyılda, etnik kavramının yaygın olan anlamının dışında, bilimsel çalışmalarda kendisini gösteren değişik ancak kökenine bağlı kullanımlarının ortaya çıktığı görülmektedir. Max Weber dışında, sosyolojinin kurucuları sayılan Karl Marks, F. Tönnies ve Emile Durkheim gibi sosyal bilimcilerin etnik kavramını kullanmadıkları belirtilmektedir (Sağır Öztoprak ve Akıllı, 2004).

Terim, özerklik hareketleriyle önemini artırmıştır. Günümüzde ırksal değil; kültür, dil, din ortak tarih gibi toplumsal normlara göre tanımlanmakta ve yorumlanmaktadır (Nişancı ve ark., 2012; Çelik, 2013).

2.1.3.Kuramsal Çerçeve Etnisite

Kuramsal olarak etnisiteye primordial ve araçsal (modernist) olmak üzere iki farklı açıdan yaklaşılmaktadır (Smith,1996’dan aktaran Kurubaş, 2008).

Primordialist kuramcılar, doğuştan edinilen etnisitenin tarihi ve toplumsal koşullardan bağımsız olduğunu öne sürmektedir. Bu nedenle primordiyal yaklaşımda etnisite sabit ve somut bir olgudur (Emeklier, 2012). Primordialist etnisite kuramları iki ana gruba ayrılabilir. Bunlardan birincisi grupların kültür, gelenek, dil, din, tarih gibi ayırt edici özellikler; ikincisi ise biyolojik-genetik özelliklere vurguda bulunan kuramlardır (Sağır Öztoprak ve Akıllı, 2004).

Araçsalcı yaklaşımın temelini, milliyetçiliğin politik hedeflerine ulaşmak için etnisiteyi etkili bir araç olarak kullandığı iddiası oluşturmaktadır. Araçsalcı yaklaşıma göre etnisite, sosyolojik, politik, ekonomik gelişmelerle ve bu gelişmelerden doğan ihtiyaçlarla şekillenmektedir (Yiğittepe ve Battır, 2019).

2.2. Rekreasyon ve Boş Zaman Kavramları

2.2.1.Rekreasyon

Rekreasyon, İngilizce yaratmak, oluşturmak anlamına gelen “create” fiilinin önüne; yeniden, tekrar anlamına gelen “re” ön ekinin gelmesiyle oluşur. “Rekreasyon” (recreation), günlük hayatın gerekliliklerini yerine getirmek için yıpranan, yorulan bireylerin yeniden canlanmaları anlamına gelmektedir (Axelsen, 2009’dan aktaran Tütüncü ve ark., 2011). Türkçe olmayan "Rekreasyon" kelimesinin çeşitli sözlüklerde "dinlenmek, eğlenmek, canlanmak, canlandırmak, yenilenmek" gibi farklı anlamları vardır (Bayer, 1992’den aktaran Karadoğan ve Günek, 2014). Türkçe karşılığı yaygın bir şekilde boş zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır. Bu ise, bireylerin ya da toplumsal grupların boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamını taşımaktadır (Ozankaya, 1980’den aktaran Koçyiğit ve Yıldız, 2014).

Serbest zaman etkinliklerini diğer kişi davranışlarından ayrılabilmesinde bazı yargılara varabilme amacıyla bunlara ilişkin belli başlı özellikler şöyle sıralanabilir:

1. Serbest zaman etkinlikleri bireylerin tek ya da toplu hareketlerinde meydana çıkar.
2. Serbest zaman etkinlikleri bir ihtiyaç sonucu oluşur ve kişinin amacına göre şekillenir.

3. Serbest zaman etkinlikleri günlük hayatın gereklilikleri dışında kalan zamanda gerçekleşir.
4. Serbest zaman etkinlikleri bireylerin fiziksel ve psikolojik durumları ile çevresi ve ekonomik durumlara göre şekillenir.
5. Serbest zaman etkinliklerinde zihinsel ve fiziksel işlerlik söz konusudur.
6. Serbest zaman etkinlikleri bireyin gönüllü katılımıyla gerçekleşir. Zoraki bir durum söz konusu değildir.
7. Serbest zaman etkinlikleri devam ettiği sürece kişiye haz verir.
8. Serbest zaman etkinlikleri yaşama isteğini artırır. Hayata bağlar.
9. Serbest zaman etkinlikleri, planlı bir programa bağlanabildiği gibi anında da gelişebilir.
10. Serbest zaman etkinlikleri içerik sınırlaması taşımaz ve çok çeşitlilik gösterir.
11. Serbest zaman etkinlikleri maddi gelir elde etme amacı yoktur.
12. Serbest zaman etkinlikleri her toplumda ve her yaştaki bireyi kapsar.
13. Serbest zaman etkinlikleri mekan sınırlaması yoktur (Pehlivanoğlu, 1976).

2.2.1.1.Rekreasyonun Ortaya Çıkışı

Çok eskilerde örneğin Eski Mısır'da çeşitli spor gösterileri, harp oyunları, avlanma ve danslar; Asurlular'da daha çok toplu halk şenlikleri, Eski Hindistan'da dinsel şöenler ve Eski İran' la Cennet adı verilen koruluklarda yapılan spor gösterileri, Antik dönemde Ege Denizi'nin iki yakasında gelişen uygarlıklarda, spor gösterileri, toplu gezintiler, felsefe tartışmaları, bilim ve güzel sanatlarla ilgili uğraşlar rekreasyonel eylemler olarak göze çarpar (Aran, 1970'den aktaran Pehlivanoğlu, 1976).

Roma döneminde boş zaman; üretime katkıda bulunmanın ardından gelen bir zamandır. Bir sonraki çalışma zamanı için bedensel ve ruhsal rahatlamayı, üretim için hazır olmayı sağlamaktadır. Buradan anlaşılacağı gibi aslında boş zaman Romalılar için çalışmanın bağımlı değişkeni olmuştur ve varlık sebebi sadece çalışmayı ve iş verimini artırmaktır. Boş vaktin bu şekilde çalışmayı tamamlayan bir unsur olarak görülmesi ve buna bağlı bir zaman dilimi olarak algılanması, bu vaktin yine yönetici kesim tarafından belirlenen oyunlarla ve gladyatör dövüşleri gibi eğlencelerle organize edilmesi sonucunu doğurmuştur (Juniu, 2000'den aktaran Sarıpek, 2016).

Son yüzyılda endüstrileşme süreci; insanların yaşam koşullarında önemli değişimlere neden olarak, insanların rekreasyon ihtiyacını şekillendirmiştir (Karaküçük 1999'dan aktaran Çetinkaya ve ark., 2016). Serbest zaman ile ilgili çalışmalar, ilk olarak ABD'de 1950'li yıllarda sosyoekonomik yapı ve etkinliklere katılım arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla yapılmıştır. 1960'lı yıllarda azınlıkların ülke politikasında yer edinmesiyle araştırmalar ırk ve milliyet kavramları üzerinde yoğunlaşmış, 1970'lerde yaşlı nüfusun artması nedeniyle yaşam biçimi ve katılımı ilgili çalışmalar yapılmıştır. 1980'lere kadar bu etmenler tek başına değerlendirilirken, 1990'lardan itibaren ise hepsi birlikte ele alınmaya başlamıştır (Lee ve ark., 2001'den aktaran Mansuroğlu, 2002).

Günümüzde, rekreasyon etkinliklerinin büyük bir kısmı doğada meydana gelirken, kaynak olarak çoğunlukla doğal kaynakları kullanılmaktadır (Çetinkaya ve ark., 2016).

2.2.2. Boş Zaman

İngilizcede “boş zaman” kelimesinin karşılığı olan “leisure” Latince “izin verilmiş olmak” ya da “özgür olmak” anlamına gelen “licere” kelimesinden türetilmiştir. Ayrıca, Fransızcada “boş zaman” anlamına gelen “loisir”, lisans ve özgürlük kelimelerinin İngilizce karşılığı “licence” ve “liberty” de buradan türetilmiştir (Ağduman, 2014).

“Dünya Boş Zaman ve Rekreasyon Birliğinin” tanımına göre boş zaman; seçme şansı, yaratıcılık hoşnutluk veren, psikolojik açıdan memnuniyet içeren ve kişisel doyumunu arttıran eğlencelere öncülük eden yararları ile insan hayatının özel bir alanıdır (Özdemir ve ark., 2006'dan aktaran Gümüş ve Koç, 2019). Birçok araştırmacı tarafından boş zaman nitelikleri kısıtlama ya da zorlama olmadan, özgürce seçilen, eğlenceli, zevkli, rahatlatıcı, gerçek motivasyon, kendini ifade edebilme, aktif katılım, refah, estetik yaklaşım, iç kontrollü, başarı, özgür irade, aitlik ve gerçeklikten uzaklaşma gibi kavramlarla tanımlanmıştır (Bundy, 1993'den aktaran Dinç ve ark., 2019).

Boş zaman faaliyetleri; herhangi bir ödül ya da başarı kazanma amacını taşımayan, kişilerin fiziksel ve zihinsel güçlerini dış etkenlerin baskısı ile değil içlerinde duymalarından dolayı dışarıya verebilme fırsatını yaratan, katılımında istek, uygulanmasında zevk, sonucunda ise doyum sağlayabilecek her türlü aktivitedir (Yurtseven, 1992'den aktaran Süzer, 2000).

Klasik görüŖe göre boş zaman çalışma zamanının zıttıdır. Klasik görüŖ dinlenmenin ve yenilenmenin çalışmak için olmadığı düşüncesini savunmaktadır (Kurar ve Baltacı, 2014'den aktaran Demir ve Alpullu, 2020). Boş zaman “bireylerin hem kendisi, hem de başkaları için bütün zorunluluklardan ve bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı zaman”dır (Tezcan, 1977'den aktaran Aydoğan ve Gündoğdu, 2006).

Günlük ve haftalık çalışma saatlerindeki azalmalar ile tatil günlerinin çoğalması, toplumsal normlardaki değişim gibi nedenlerle boş zamanların sosyal ve toplumsal hayat içerisindeki önemi artmaya devam etmektedir. Bireylerin boş zamana sahip olmaları ve boş zamanlarında gerçekleştirdikleri faaliyetler, doğrudan veya dolaylı olmak kaydı ile hayatlarının diğer boyutlarını ve değerlerini etkilemiştir (Yaşartürk ve ark., 2018).

Boş zaman üzerine yapılan araştırmalarda; boş zaman aktivite türleri, boş zaman aktivite grupları, ergenler için boş zaman faaliyetleri, ciddi ve kayıtsız boş zaman çeşitleri olmak üzere boş zaman sınıflamaları yapılmış ve incelenmiştir (Gould, 2002'den aktaran Akyıldız, 2013). Karaküçük (2014)'e göre boş zaman değerlendirme aktiviteleri, bireylerin etkinliklere katılmadaki amaç, istek ve zevklerine göre sınıflandırılmaktadır. Amaçlarına göre rekreasyonu; dinlenme, kültür, sanat, toplumsal / sosyal ilişki kurma, sportif ve turistik amaçlı boş zaman değerlendirme faaliyetleri olarak gruplamıştır. Diğer rekreasyon sınıflamaları ise; yaş faktörüne göre, aktivitelere katılanların sayısına göre, zamana göre, sosyal yapıya göre ve aktivitelerin gerçekleştirildiği mekana göre çeşitlilik göstermektedir (Salihoğlu ve Türkoğlu, 2016).

Psikolojiye göre serbest zaman, özgürlük algısı ve temel güdüler olarak ele alınmıştır. Bireyin çalışmaya ayırdığı zamanın, yaşamsal ihtiyaçların ve diğer görevlerinin dışında kalan zamanı kendi isteği yönünde harcayabileceği çeşitli etkinlikleri özgürce yapabildiği zaman olarak tanımlanmıştır (Köktaş, 2004'ten aktaran Can, 2015).

2.2.2.1. Teknolojinin Gelişmesiyle Birlikte Artan Boş Zaman

Teknolojik gelişmeler, çalışma saatlerinin kısalışında etkili olduğu gibi, ev içi aletlerin makineleşmesine yaptığı katkı sayesinde, bireylerin ev içi görevlerini daha kısa sürede yapmasına ve aile içerisinde serbest zamanın artışına olumlu katkı sağlamıştır

(Kılıç, 2015). Günlük ve haftalık çalışma zamanındaki azalmalar ile tatil günlerinin çoğalması toplumsal normlardaki değişim gibi nedenlerle boş zamanların sosyal ve toplumsal hayat içerisindeki önemi daha da belirginleşmeye ve artmaya hızlı bir şekilde devam etmektedir (Karaküçük, 2014).

Teknolojik ve bilimsel ilerlemelerin doğrudan insanın yaşamına yaptığı olumlu etkilerin dışında hayatın giderek tekdüzeleşmesine sebep olmuştur. Bunlara ek olarak hayat daha da sıkıcı bir hal almış, iş ev arasında insanlar sıkışmış ve işte sıklık, uyuşmazlık ve tatminsizliği de beraberinde getirmiştir (Okuyucu, 2006'dan aktaran Dinçer ve Çelik, 2018).

Günümüzde teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesiyle birlikte bireylerin veya grupların çalışma saatlerinde önemli derecede azalma meydana gelmiştir. Bu durum bireylerin işten arta kalan zamanını aktif geçirebilme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır (Kurar ve Baltacı, 2014). Teknolojik gelişmeler sayesinde çalışma saatlerinin azalması, kişi başına düşen milli gelirin artması, ulaşım ve haberleşme sistemlerinin gelişmesi gibi etkenler insanların, boş zamanlarını değerlendirme etkinliklerini, yaşamının önemli bir parçası haline getirmiştir (Can,2015'ten aktaran: Yurcu ve ark., 2018). Örneğin ABD'de 1960-2000 yılları arasında gelir düzeyinin artması, çalışma saatlerinin 32 saate düşmesi, ulaşım olanaklarının gelişmesi gibi nedenlerin etkisiyle, dış mekan rekreasyon etkinliklerine katılanlar yaklaşık %35 oranında artmıştır (Anonymous, 2002'den aktaran Mansuroğlu, 2002).

Günümüzde insanlar, yaşam kalitesini yükseltebilmek sağlıklı bir şekilde sürdürebilmek için rekreasyonel faaliyetlere ihtiyaç duymaktadırlar. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan bireylerde kalabalık kent hayatından uzaklaşma isteği, rekreasyon faaliyetlerine duyulan ihtiyacı etkileyen önemli faktörlerden birisi olmuştur (Şahin ve ark., 2009). Kentsel alanlardaki yaşam koşulları ile insanların aradığı çevre arasında tam bir uyum sağlanmadığı bir gerçektir. Aşırı nüfus artışı , hava kirlenmesi, gürültü ve yorgunluk insanlarda psiko-fizyolojik dengesizliklere yol açmaktadır (Kurum ve Öztan, 2001). Yoğun kent hayatından ve hareketsizlikten kaçış olarak özellikle açık alan rekreatif etkinliklerinde tercih etmeleri sonucu daha belirgin şekilde ortaya çıkmaktadır. Rekreasyon talebini karşılaması için kent içi veya kent dışı mekanlarda planlı, amaca uygun ve çevre estetiğine katkı sağlayacak yeşil alanlar, oyun ve spor alanları peyzaj düzenlemelerini gerekli kılmıştır (Koçan, 2007). Yine rekreasyon etkinliklerinin büyük bir kısmı doğada meydana gelirken kaynak olarak da çoğunlukla doğal kaynaklar

kullanılmaktadır(Karaküçük 1999'dan aktaran Çetinkaya ve ark., 2016). Currel (2005) rekreasyon hizmetlerinin artmasını toplum için yaşanan büyük sorunların aşılması ve onların daha sağlıklı bir ruh haline dönüştürdüğünü ifade etmeye çalışarak, yine rekreasyonun önemine dikkat çekmiştir (Metin ve ark., 2013).

2.2.2.2.Boş Zamanda Yapılan Rekreasyonel Faaliyetlerin Yararları

Boş zaman bir çok kişi için hayatın gayesi haline gelmiştir. Çalışma artık gün sonu veya hafta sonu dinlenmesine veya tatile kavuşmak için katedilmesi gereken zamandan başka bir şey ifade etmemeye başlamıştır (Foulquie, 1994'ten aktaran Karaküçük, 2014).

Rekreasyonel faaliyetler bireylerin fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik iyilik hallerine katkıda bulunmaktadır (Yurcu, 2017). Endüstriyel ve teknolojik gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan plansız kentleşme, yoğun iş temposuyla birlikte artan stres özellikle de şehirde yaşayan insanların fizyolojik ve ruhsal sağlıklarını olumsuz yönde etkilemekte bozulmasına neden olmaktadır. Çeşitli nedenlerle bozulan fizyolojik ve ruhsal sağlıklarının kazanılması, yitirilen enerjilerinin yenilenmesi, günlük yaşamdaki baskılardan kurtulmaları, birbirleriyle ve çevreleriyle olan ilişkilerinin düzenlenmesi amacıyla gerekli unsurların başında boş zaman rekreasyonel faaliyetleri gelmektedir (Türker ve ark., 2014).

Boş zaman etkinlikleri belli bir akış içerisinde devam ederken bireyler kendilerini daha mutlu, davranışlarında daha özgür hissetmekte, seçimlerinde kendi özgür iradelerini kullanabilmektedirler (Csikszentmihalyi, 1990'dan aktaran Yurcu, 2017). Bunların yanında boş zaman değerlendirme aktiviteleri bireyde sosyalleşme, yeni deneyimler kazanma, başarı duygusunu geliştirme, fiziksel dayanıklılık, duygusal deneyim ve dinlenme gibi doyumlara ulaşmaktadır (Tezcan, 1993'ten aktaran Gürbüz ve ark., 2011).

2.2.2.2.1. Fizyolojik Sağlığa Yararları

Giderek daha hareketsiz bir yaşam tarzının belirlenmesi fizyolojik bozuklukları ortaya çıkarmıştır. Bunların en yaygın görülenleri obezite, kalp-damar hastalıkları, hipertansiyon, diyabeti, osteoporoz gibi kronik hastalıklar olmuştur. (Baltacı, 2008'den

aktaran Aygün ve Duyan, 2020). Boş zamanını verimli bir şekilde değerlendirmek isteyen birey, zinde ve sağlıklı kalabilmek için egzersiz ve fiziksel aktiviteleri tercih etmektedir (Eruzun, 2017).

Sağlık için egzersizin asıl amacı; pasif bir yaşantının neden olduğu fiziki bozuklukları önlemek veya yavaşlatmak, beden sağlığının temeli olan fizyolojik kapasitesini yükseltmek, fiziksel uygunluğu ve sağlığı uzun yıllar korumaktır (Aygün ve Duyan, 2020). Bunlara dayanarak rekreatif faaliyetler arasına fiziksel hareketliliği gerektiren aktiviteler koymak önemlidir.

2.2.2.2.2. Psikolojik Sağlığa Yararları

Serbest zaman etkinlikleri; genel anlamda aidiyet duygusunu geliştirir. Sosyal kabul ve kişisel gelişimi destekler aynı zamanda bireye farkındalık ve duyarlılık gibi psikolojik ihtiyaçları tatmin eder (Tinsley ve Eldredge, 1995'den aktaran Karlı ve ark., 2008).

Serbest zaman etkinliklerinin aidiyet, sosyal kabul, kişisel gelişim, sağlıklı iletişim kurma ve sağduyulu olmak gibi sosyo-psikolojik ihtiyaçların karşılanmasıyla birlikte iş hayatı stresinden kurtulma ve psikolojik açıdan da canlılık kazanmada önemini ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Gümüş ve Karakullukçu, 2015'ten aktaran Coleman, 1993).

2.2.2.2.3. Sosyal Sağlığa Yararları

Boş zaman rekreasyonel faaliyetleri, içerik ve tür açısından değişiklik göstermektedir. Bu etkinlikler, sosyalleşme ve toplum içinde kendini ifade edebilme gibi durumları kolaylaştırmayı sağlamaktadır. Bireylerin iş hayatı ve günlük yaşamın gerekliliği olan etkenlerin stresinden uzaklaşılmasına imkân sunmaktadır (Ardahan ve YerlisuLapa, 2010'dan aktaran Kocaman Karoğlu ve Atasoy, 2018).

Bireyler, boş zaman etkinlikleri ile iletişim kurarak ve iş birliği yaparak sadece temel ihtiyacını karşılamakla kalmayıp aynı zamanda bir topluluğa dâhil olma, katılma ve kabul edilme gibi ihtiyaçlarını da karşılamaktadır (Altunay ve Balcı, 2018).

2.3.Süryaniler

2.3.1. Süryani İsminin Kökeni

Süryani kavramına iki farklı açıdan yaklaşmak mümkündür. Tarihi ve dini. Tarihi açıdan bakıldığında, etnik bir zemine dayalı ifade karşımıza çıkmaktadır. Dini açıdan ise, Hristiyanlığın doğduğu zaman dilimi ve sonrası için, bir inancın isimlendirilmesi olarak karşımıza çıkar (Şimşek, 2005).

Süryani isminin nereden geldiğine dair farklı kaynaklarda çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bunlar;

Süryani (Suroyo) kavramı, V. yüzyıldan sonra, Doğu Hristiyan Kiliseleri arasında yer alan ve Mesih İsa'da tek tabiatın varlığına inanan Antakya Süryani Kilisesi mensupları için kullanılan bir terimdir (Çelik, 2010'dan aktaran Küçük, 2019).

Patrik III. Yakup (1957-1980)'a göre ise Süryani (Suryayo) isminin, Pers Kralı Sirus (Syrus, Keyhüsrev) (mö 559-529)'un isminden gelmektedir. Sirus, mö 539 yılında Babil'i aldıktan sonra, Babil kralı Nabukednezar (Buhtunnasr)'ın Kudüs'ü işgaliyle, Babil'e sürülmüş olan Yahudilerin Filistin'e dönmelerine izin verdi. Bu olaydan sonra Sirus Yahudiler nezdinde büyük itibar kazandı. Sirus'tan yüzyıllar sonra İsa, dinini yaymaya başladığında, ona inanan Yahudiler, İsa'yı bir kurtarıcı olarak gördüler. İsa ile Sirus'u özdeşleştirdiler. Çünkü biri onları esaretten, diğeri ise günahlarından kurtarmıştır. Bundan dolayı İsa'ya inanan topluluğa, "Sorin" (Süryani), konuştukları dile Ârâmi lehçesine de Sirusça veya Süryanice denmeye başlanmıştır (Çelik, 1987'den aktaran Durak, 2000).

Süryâni kelimesinin, Lübnan'ın güney sahilinde bulunan Sur şehrinin isminden türediği de öne sürülmüştür. Sur ismi, daha sonra Yunanlılar tarafından Lübnan'ın Akdeniz kıyısında kalan tüm bölgeye yayılmıştır. On iki havari de Sur bölgesinden olduğu için, halk onlara "Surîn" diyordu. Havariler İsa'dan sonra yeni inancı yaymaya başladıklarında onlara inanan topluluk da 'Surîn' olarak çağrılmaya başlandı. Süryâni ismi de, "Surîn"den gelmektedir (Korkut ve Elyiğit, 2018).

Filolojik yaklaşıma göre, Suriye ve Süryani sözcükleri Asur adından gelmektedir. Asurluların ülkesine, Yunanlılar tarafından kelimenin sonuna "Y" harfi eklenerek "Asurya" denilmiş, sonrasında kelimenin başındaki "A" harfi düşerek Surya'ya dönüşmüştür (Özer, 2019).

Süryaniler aslen Arami ırkına mensup antik bir halktır. Hristiyanlık, müjdeciler vasıtasıyla kuzeye doğru yayılmaya başlayınca, Mezopotamya bölgesinde yaşayan Aramilerin de bir kısmı bu faaliyet neticesinde hristiyanlaşmıştır. Hristiyan dinini kabul eden Aramiler, bu dini kabul etmeyen putperest ırkdaşlarından kendilerini ayırt etmek için Süryani ismini almışlardır (Günel, 1970'den aktaran Durak, 2000).

2.3.2.Süryani Tarihi

Süryaniler'in kökeni Mezopotamya bölgesinde, birbirine yakın medeniyetler kuran Arami, Asuri, Keldani gibi milletlere dek uzanmaktadır. Mezopotamya'nın bu kadim toplumu birinci yüzyılda Hristiyanlığı kabul ederek bu temelde yeni bir kültür yaratmış ve bu yeni millet Süryaniler (Suryoye) olarak bilinmeye başlanmıştır (Bilge, 2019). Aramiler, Puta tapan bir halk olarak bilinmektedir. Havariler'den Şemunpetrus (St. prierre) ve arkadaşı Thomas'ın öncülüğünde bazı Aramiler Hristiyanlık dinini kabul ederek puta tapan Arami halkından kendilerini ayırmış ve Süryani adı altında yeni bir mezhep kurmuşlardır. Arami kelimesini putperest kelimesiyle özdeş gördükleri ve kendilerini putperest ırkdaşlarından ayırmak istedikleri için bu yeni ismi benimsemişlerdir (Seyda, 1998).

Süryani toplumu Pagan kültürünü bırakıp Hristiyanlık dinine geçmesi nedeniyle tarihsel açıdan iki döneme ayrılmaktadır. Milattan önceki yani Mesih İsa'dan önceki dönem Hz. Nuh'un oğlu Sam'a dayandırılmaktadır. Mesih İsa'dan sonraki dönem ise, günümüze kadar gelen Süryanileri kapsamaktadır. Pagan kültürünü bırakıp Hristiyanlığı kabul etmişlerdir (Ürek, 2013). Hristiyan dünyası kendi inançlarına ait kültürün dışında kalan ve özellikle diğer pagan inançlara ait olan eserleri yok etmeye çalışmışlardır. V. yy'a tarihlenen Socrates, Sozomenus ve Theodoretus gibi yazarların eserleri tam metni ile günümüze ulaşırken Eunapius, Olympiodorus ve kendileri de Hristiyan olan Priscus ve Malchus gibi siyasi tarih yazıcılarının eserleri korunmuş Zosimus gibi pagan anlatılar ise tahrip edilmiştir (Özbek, 2019).

Aramiler, M.Ö. XII. yüzyıldan itibaren yukarı Mezopotamya'da toplumsal yapıları etkilemeye başlamışlar ve Kuzey Mezopotamya'nın dağlarında yaşayan bir halk olarak, Hristiyanlığı kabul edip Süryaniliğin etnik kaynağını oluşturmuşlardır (Zafer, 2011'den aktaran Tiğiz, 2019).

Hristiyan Aramiler, dünyadaki ilk ve en eski Hristiyan topluluğu olmalarından dolayı, “Süryani Kadim” (Eski Süryaniler) olarak da adlandırılır (Seyda, 1998). Deyru’z-zafaran Manastırı’nda teşekkül ettirerek Süryanilerin tamamını kendilerine bağlamayı hedefleyen Katolikler bu konuda başarılı olamamış ve Süryani Kilisesi’nde ayrılığa neden olmuşlardır. Tanzimat sonrası süreçte Süryani Patrikhanesi mezhep ayrılığı yaşamış ve Süryaniler arasında bir Katolik kitle oluşmuştur. Yaşanan bu bölünme sonrası, Süryani Patrikliği’ne bağlı Ortodoks Süryanileri diğerlerinden ayırmak için onlardan “Süryani Kadimler” olarak bahsedilmeye başlanmıştır (Güllü, 2019).

2.3.3.Türkiye’de Yaşayan Süryaniler

Osmanlı Devleti, fetihlerle geniş bir coğrafyaya yayıldıktan sonra bünyesinde yer alan farklı inanca mensup olan Hristiyan toplumu kendi idari sisteminde, onları ya inanç bakımından yakın bir patrikliğe bağlamış, ya da başşehir İstanbul’da bir temsilcilik bulundurmaya teşvik etmiştir. Bu durum, İstanbul’da kilise merkezi bulunan Rum ve Ermeni Patrikhaneleri aracılığıyla uygulamaya koyulmuştur (Durak, 2013).

Türkiye’de Süryani halkı genel olarak Midyat, Mardin, Hakkari, Şırnak, Gaziantep, ve Diyarbakır illerinde, Suriye’de ise Şam’da yaşayan Sami ırkı, Hristiyan dinine bağlı bir halktır (Seyda, 1998).

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kadim halkları arasında yer alan Süryaniler, bölgenin erken dönemlerinden itibaren Hristiyanlığı temsil eden etnodinsel halklardan biridir. Hristiyanlık tarihi içerisinde köklü bir geçmişe sahip olan Süryanilerin yaşadığı en eski coğrafyalar arasında Turabdin bölgesi geçmektedir. Burası Hristiyan dini mimarisinin erken dönemlerine tanık olmuş bir coğrafya olup, Mardin ili ve civarını kapsayan tarihsel bir bölge olarak Süryani dini mimarisi üzerine etkin rol oynamıştır (Top ve Elli, 2019). Süryaniler için kutsal kabul edilen Turabdin bölgesi, büyük nüfus değişikliklerine uğramasına rağmen, günümüzde Türkiye’de en çok Süryani nüfusunu barındıran bölge konumundadır. Aynı zamanda Süryaniler için büyük önem teşkil eden manastır ve kiliseler de yine burada bulunmaktadır (Işık ve Güneş, 2015).

1960’lı yıllarda Türkiye’de yaşayan Süryaniler, büyük bir göç dalgası içine girmişlerdir. Bu göç olgusunun nedenlerine bakıldığında, yaşadıkları coğrafyada huzur ve güven ortamının bozulması yer almaktadır. Süryanilerin yaşadıkları yerlerde ortamın

üstünde bir yaşam standardını yakalamış olmaları, birçok zanaat kolunda söz sahibi olmaları ve eğitim kurumlarını rahat bir şekilde kullanmaları, göç nedenlerini ekonomik temelde açıklamayı yetersiz kılmaktadır. 1975-1980 arası ivme kazanan göç, daha çok İstanbul'a yönelik olmuş, bu tarihten 1995'lere kadar, Avrupa'ya yönelen göç hareketleri, Süryanilerin Türkiye'deki varlıklarını yok denecek duruma getirmiştir (Şimşek, 2005).

Türkiye'de yaşayan Süryaniler tanrı bilimi ve idari olarak ele alındığında üç temel unsura ayrılabilir. Birinci unsur, patriklik merkezi Şam'da bulunan ve "Antakya Süryani Ortodoks Patrikliği" olarak bilinen Süryani Kadim Cemaati'dir. Üç Metropolitliği bulunmaktadır. Bunlar; İstanbul, Mardin ve Turabdin Metropolitliğidir. İstanbul Metropolitliği merkez olup İstanbul ve Ankara bölgesini kapsamaktadır. Midyat, Turabdin Metropolitliğinin merkezidir. Turabdin bölgesi dahil çevresinde bulunan İdil, Nusaybin ve köylerini kapsamaktadır. Mardin, Diyarbakır, Adıyaman, Malatya Elazığ bölgelerini içine alan Metropolitliğin merkezi ise Mardin'dir. İkinci grup Süryani'lerin Katolik mezhebine mensup "Süryani Katolik Cemaati"dir. Patrikliği Beyrut'ta bulunmaktadır. Üçüncü grup ise Protestanlığa geçen Süryani Protestan Cemaati'dir (Albayrak, 2011).

3.GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Yapılan bu çalışmada, farklı kültürlerdeki boş zaman davranışlarının belirli boyutları ile ortaya konulabilmesi ve bu temelde kültürel yapının boş zaman algısına yönelik özelliklerinin belirlenmesi, söz konusu olan boş zaman davranışlarının Süryaniler örnekleminde saptanması amaçlanmıştır.

3.2.Araştırmanın Hipotezi

- Süryani kültüründe var olan sosyal kültürel etkinlikler günümüzde boş zaman aktiviteleri olarak sürdürülebilmektedir.
- Demografik değişkenler farklı kültürlerde boş zaman aktivitelerini etkiler.
- Çalışma ve diğer yaşamsal ihtiyaçlar boş zaman aktivitelerinin önüne geçmektedir.

3.3.Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini Türkiye’de “azınlıklar” statüsünde bulunan Süryani kökenli Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşları olan Ortodoks Hristiyan inancına sahip Mardin’in Midyat ilçesinde yaşayan 25 kişi oluşturmaktadır.

3.4.Veriler Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması ve çalışmanın konusuna ilişkin görüşlerin belirlenmesi için daha önceden geliştirilmiş olan görüşme formu kullanılmıştır. Ölçeği geliştiren Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN’dan yazılı izin alınmıştır.

Araştırma Mardin’in Midyat ilçesinde yapılmıştır. Araştırma için 09.10.2021 tarihinde Mardin’in Midyat ilçesine gidilerek 5 gün boyunca 25 kişi ile görüşülmüştür.

Görüşmeler cep telefonu ses kayıt özelliği kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Ses kayıtlarını güvence altına almak için iCloud drive uygulamasına kaydedilmiştir. Daha sonra görüşmeler tekrar dinlenerek bilgisayar ortamında yazılı metne dönüştürülmüştür.

Oluřabilecek hataları önlemek için ses kayıtları tekrar dinlenerek yazı metin kontrol edilmiştir.

3.5.Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan demografik veriler SPSS 26 lisanslı istatistiksel paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde öncelikli olarak betimleyici istatistik yöntemleri (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma vb.) kullanılmıştır.

Veriler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Betimsel analizle görüşme yapılan bireyleri tanıttıcı bulgular değerlendirilirken, içerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya çalışılır; birbirine benzediği ve birbiri ile ilişkisi olduğu tespit edilen veriler belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek yorumlanır. İçerik analizi, metinden çıkarılan temaların yorumlanması sonucu ortaya konulan bir araştırma tekniğidir. Bu yorumlar, mesajın iletene, mesajın kendisi ve mesajın alıcısı ile ilgilidir (Weber, 1989'dan aktaran Koçak ve Özgür, 2006).İçerik analiziyle çalışmaya katılan bireylerin görüşlerinin içerikleri sistematik bir şekilde tanımlanmaktadır (Altunışık ve ark., 2010'dan aktaran Karataş, 2017).

İçerik analizi yoluyla bulgular dört aşamada analiz edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008'den aktaran Karataş, 2017). Önce verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlama yapılmıştır. Daha sonra kodlamalar arasındaki ortak noktalar bulunup temalar oluşturulmuştur. Veriler kod ve temalara göre düzenlenmiş ve son aşamada da yorumlanması yapılmıştır.

4.BULGULAR

Tablo 4.1.Ana Temalar ve Kodlar

Temalar	Kodlar	Katılımcılar
Süryani kültürüne göre boş zaman davranışları	İbadet etmek	K7,K12,K18,K21
	Toplu törenler	K2,K4,K14,K16
	Bayramlar, kutlamalar	K1,K5,K6,K20,K10,K16,K17,K22
	Kültürel anlatım	K1,K4
	Kültürel gezi	
Genel toplumsal hayata göre boş zaman davranışları	Tv izleme, sosyal medya	K6,K10,K19
	Alışveriş	K9,K20
	Spor, egzersiz	K1,K2,K8,K15,K25
	Kafe, çay bahçesi	K1,K6,K9,K10,K12,K15,K16
	Kitap okuma	K4,K7,K21,K23,K25
	Seyahat	K11,K18,K19
	Tatil	
	Ev işleri	K4,K6,K8,K15,K19,K20,K22,K24,K25
	Aileyle evde zaman geçirme	
	Evde dinlenme	

4.1. Çalışmaya Katılan Süryanilerin Boş Zaman Davranışları

Katılımcı E1

34 yaşında lise mezunu ekonomik durumu iyi olan Süryani vatandaşı;

Orta okula başladığım zaman yatılı olarak mor gabriyel manastırına yerleştim.16 yıl manastırda rehberlik yaptım.

Yaşayan bir yer olduğu için geçen yıla kadar orada kalıyordum.50-60 kişi kalıyor orada din adamı, öğretici, personel var. Öğretici orayı yurt olarak kullanıyor. Kendi odalarımız vardı geçen yıla kadar orada kalıyordum. Vaktimin tamamı gelen giden turistlerle, ziyaretçilerle geçiyordu.

Kendi işimi yapmaya başladığımdan beri boş vakitlerimde hem tarihi unutmamak hem de sıkıldığım zamanlar boş zamanımızı değerlendirmek için gelen arkadaşları gezdiriyorum. Genel olarak böyle geçiriyorum.

Pazar günleri her yer kapalı olur kimse çalışmaz o günde. Sabah 05.30 gibi kilisiye gidilir. 2-3 saat sürer kilisede sonra kahvehanelerde veya arkadaşlarla bir araya gelip otururuz. Kağıt, okey gibi oyunlar oynarız. Köyde olduğumuz zamanlar akşamüzeri voleybol veya futbol oynarız ama şehirde bunu pek yapamıyoruz. Şehir hayatı biraz daha farklı biraz daha uzak kalıyoruz şehirde.

Bayramlarda daha çok sürdürüyoruz adetlerimizi 2 tane dini bayramımız var. (Paskalya İsa Mesih'in mezardan dirilişi ve Noel) Asıl dini bayramlarımız bu ikisi. Bunlar dışında Meryem Ana ile ilgili törenlerimiz ve Azizlerin anma günleri var. Paskalyadan önce 50 gün orucumuz var. Orucun son haftaları Çile haftası diye geçiyor. Bu hafta müthiş törenler yapılıyor. Kiliselerde son gün Cuma günü saat 3'te İsa Mesih'in çarmıha geriliş töreni yapılıyor. Sembolik bir mezarın içine haç koyulur, pazar günü de güne aynı kalabalık törenle haç mezardan çıkarılır. İsa Mesih'in dirilişi kutlanır. Törenler bittikten sonra kilise veya manastırlarda bayramlaşılır. Herkes evlerine gider kahvaltı yapılır diğer evlere bayram ziyaretleri yapılır, 3 gün sürer.

Zaman hiçbir zaman yetmez. Şehir hayatı artık kültürü yansıtmıyor. Köylerde daha çok devam ediyor. Büyüklerimiz eski yaşadıklarını anlatıyor ama günümüzde bunlar kayboluyor. Telefon özellikle bunda çok etkili.

Normalde Süryani kiliselerinde 7 vakit var. Her gün 3'ü toplu 4'ü bireysel yapılır. Manastırlar sabah, öğle, akşam yaparlar ama kiliselerde sabah ve akşam yapılır. Ben de Pazar günleri katılırım.

Katılımcı E2

38 yaşında lise mezunu ekonomik durumu iyi olan Süryani vatandaşı;

Günde 8 saat çalışıyorum. 7 saat uyurum. Boş vaktimizi aile ve akrabalarım ile geçiriyorum bazen futbol oynuyoruz.

Toplum adetlerine göre devam ettirdiğimiz düğünlerimiz var onun dışında farklı bir aktivitemiz yok her şey aynı. Düğünlerde de dini ve Süryani farklılıkları var, mesela bagıye oyunu var, Süryani oyunudur. Boş zamanımın yeterli olduğunu düşünmüyorum. Bir bütçe ayırmıyorum zaten bir pazar gününü kendimize ayırabiliyoruz. İbadetimizi hafta içi de yapıyorum. Pazar günleri de mutlaka katılıyorum.

Katılımcı E3

64 yaşında ortaokul mezunu ekonomik durumu orta olan Süryani vatandaşı;

Süryani kültür derneği başkanı serbest meslek sahibi bazen 2 saat bazen 8 saat çalışıyorum Boş vaktim çok oluyor genelde de kahvehanede arkadaşlarla geçiriyorum vaktimi, kitap okurum ailemle zaman geçiririm. Dernek adı altında boş vakitlerimiz oluyor yemek düzenliyoruz. Bu adetlerimizin unutulmaması için toplanıp sohbetler ediyoruz. Yakınlarımızın taziyeleri olduğunda muhakkak katılıyoruz. Eskiden taziyeler bir hafta 10 gün sürerdi şimdi o kadar sürmüyor. Dualar ederdik toplanıp.

Boş zamanım bana yeterli bir bütçe ayırmam. Eskiden daha çok yansıttırdı birileri her şey değişiyor zamanla mesela eskiden herkes Süryanice bilirdi. Süryani olan da olmayan da bilirdi şimdi pek kalmadı şimdi daha çok esnaf olanlar biliyor.

Katılımcı E4

64yaşında lise mezunu ekonomik durumu orta olan Süryani vatandaşı;

34 yıl Süryanice dili eğitimi verdim. Kilisenin içinde bulunan bir derslikte gönüllü katılan öğrencilere gönüllü öğretmenlik yapıyorum. Kendi imkanlarımızla kilise ve manastırlarda Süryanice dilini, kültürünü, dinini yansıtmaya çalışıyorum o yüzden her manastırda ve kilisede bir derslik bulunuyor.

Boş zamanım olmuyor vaktimi hep kilisede buraya gelen öğrencilerle ya da gelen ziyaretçilerle geçiriyorum. Bunlar dışında tüm cenaze düğünleri örgütlüyorum. Üç tane kilisenin bahçe işleriyle uğraşıyor yine de zamanım kalırsa kitap okuyorum dinler tarihi kitapları okuyorum.

Pazar günleri, bayram günleri Meryem ana ve azizlerin anma günlerinde çalışmıyoruz o günlerde de cenaze veya merasim yoksa ailemle geçiriyorum. Kendi kültürümüzü yansıttığını düşünüyorum çünkü zaten kültürümüzü devam ettirebilmek için dil kapsamında eğitimini veriyorum. Kiliseye gelen misafirlere rehberlik yapıyorum (Süryani tarihini ve dinini anlatıyorum) yine katıldığım tüm merasimlerde kendi kültürümüzü devam ettirmeye çalışıyoruz. Midyat'ta herhangi bir kültürel çatışma varsa da muhakkak katılıyorum. Mesela halk oyunları festivali oldu iki yıl üst üste onlara katıldık. Oyunlar oynandı ben oynamadım, izledim. Bagiye ,seyhani gençleri topladım onlar oynadı. Bunlara katılmaktan zevk alıyorum.

İbadetimi pazar günü dahil her gün yapıyorum. Günde 2vakit kilisede yapıyor. Koroyu yönetiyorum.

Katılımcı E5

50yaşında lise mezunu ekonomik durumu iyi olan Süryani vatandaşı;

Kendi işimiz olduğu için 10 saat de olduğu oluyor. 8 saat uyurum. Boş zamanımız genelde hafta sonu oluyor veya akşamları iş çıkışı oluyor. Bulunduğumuz yerde sosyal yaşantı olmadığı için evde geçiriyoruz. Bu yüzden eğleniyoruz diyemem daha iyi şartlar olsaydı daha mutlu olurum. Bazen Süryani kültür derneğine gidip orada arkadaşlarımızla vakit geçiriyoruz. Gençlerimizin sorunlarını tartışıp çözüm arıyoruz, sohbet ediyoruz. Kendi kültürümüze ait etkinlikler bayramlarımızda daha çok kendini gösteriyor. Bayram ziyaretleri ve törenleri devam ettiriyoruz. Bir bütçe ayırmıyoruz

daha doğrusu zaman da ayıramıyoruz. Mesela bazı ülkelerde bütçesinin yarısını ayırıyor biz sadece iş düşünüyoruz. Keşke biz de ayırsak ama yapmıyoruz maalesef. İbadetimizi de genelde pazar günleri yapıyoruz.

Katılımcı K6

23 yaşında lisans mezunu ekonomik durumu orta olduğunu belirten Süryani katılımcı;

Günde 9 saat çalışıyorum. 8 saat uyuyorum. Boş zamanlarımda genelde evde olurum, dışarı çıktığımda da genelde arkadaşlarımla buluşur bir kafede oturur muhabbet ederiz. Onun dışında sosyal medyada çok zaman geçiririm videolar izlerim. Süryani adetlerine göre bayramlarda ziyaretlere katılırım, eskiden daha çok katılırdım şimdi pek ilgilenmiyorum. Boş vaktim yeterli değil, mutlu etmiyor, pek bütçe de ayıramıyorum. İbadetimi sadece pazarları yaparım. Sabah 6'da başlıyor, üç saat sürüyor. Sonrasında yine ailemle zaman geçiriyorum.

Katılımcı K7

27 yaşında lise mezunu ekonomik düzeyi orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Günde 8 saat çalışıyorum uyku sürem 6-7 saat geri kalan zamanımı küçük kızım var onunla geçiriyorum. Boş vaktim pek olmuyor o yüzden kendime zaman ayıramıyorum. Arada kitap okurum, sabahları kiliseye giderim, bir de bayramlar var onun dışında pek bir şey yok zaten. Kültürümüzü yansıttığını düşünmüyorum. Boş zamanım yeterli değil, yetmediği için mutlu da etmiyor. Kendime daha çok vakit ayırmak isterdim. Bütçe de ayıramıyorum maalesef. Evet ibadetimi Pazar günleri yaparım.

Katılımcı K8

19 yaşında lise mezunu ekonomik düzeyi orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Günde 8-9 saat çalışıyorum. 8 saat uyurum. Boş vakitlerimi evde dinlenerek geçiririm. Genelde ailem ve arkadaşlarımla zaman geçiririm. Boş zamanlarımda bu aralar pek bir şey yapamıyoruz pandemiden dolayı ama arada yürüyüş yaparım. Süryani adetlerine göre katıldığım bir etkinlik yok. Boş zamanım yeterli değil, bütçe ayırmıyorum. Kiliseye Pazar günleri değil de bayramları ve özel günler giderim.

Katılımcı E9

22 yaşında lise mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Esnafım, şarap işletmeciliği yapıyorum. Kendi işim olduğu için 12 saat buradayım. 8-9 saat çalışıyorum. Boş zamanlarımda çevrimiçi satış yapıyorum. Gelen siparişleri hazırlıyorum. Bazen arkadaşlarla buluşup kafeye gidiyoruz, sohbet ediyoruz. Önceden spor yapardım artık yapmıyorum. Kendi adetlerimize göre katıldığım aktiviteler bayramlar ve özel günler oluyor genelde onun dışında bir etkinlik olursa katılırım ama ibadet dışında bildiğim pek bir etkinlik yok. Özel günlerde kiliseye gidip koro halinde ilahiler okunurdu onlara katılırdım ama iki senedir pandemiden dolayı ona da katılamıyoruz. Boş zamanım bana yetmiyor, bütçe ayırmıyorum. Boş zamanlarımda yaptıklarım yok kültürü yansıtmıyor. İşten sonra tabi biraz dinlenmek yorgunluğu atmak mutlu ediyor. İbadetimi Pazar günleri yaparım.

Katılımcı K10

18 yaşında lise mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Günde 9-10 saat çalışıyorum. 8 saat uyurum. Aynı zamanda öğrenci olduğum için boş zamanlarımda ders çalışıyorum. Ders çalışmadığım zamanlar yine evde olurum, sosyal medyada zaman geçiririm. Bazen arkadaşlarımla toplanıp film izleriz veya kafeye gideriz. Bu aktiviteler pek kültürümüzü yansıtmıyor. Kültürel olarak bir bayram ziyaretlerimiz var onlara da katılırım. İbadetimi Pazar günleri kilisede yaparım. Hafta içi gitmem ama bayramları, Meryem anayı anma gününde veya azizlerin anma gününde yine kiliseye giderim. Hayır boş vaktim yeterli değil, boş vakitlerim mutlu ediyor. Bütçe ayırırım.

Katılımcı E11

31 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu iyi olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Şarap evi işletiyorum, 11-12 saat buradayım. 8-9saat uyurum. Kendime pek zaman ayıramam, boş vaktim olmuyor. Sadece sezon sonu olunca seyahat ederim, tatile çıkarım. Boş vaktim bana yetmiyor tabi ama kendi işim olduğu için şikayetçi değilim, mutluyum. Bütçe ayırırım tatil için. Kültürel olarak şunu söyleyebilirim; mesleğim yansıtıyor ama boş vakitlerimde yaptıklarım yansıtmıyor. Burada şarap zaten Süryanilere ait. Gelen misafirlerimize de Süryani kültürünü anlatıyorum, Süryaniler

hakkında bilgi vermeye çalışıyorum, şarabın bizdeki önemini anlatıyorum. Pek toplum etkinliklerine katılmam, zamanım hep burada geçtiği için. Eskiden kiliseye daha çok giderdim ama artık pazarları da gitmiyorum.

Katılımcı E12

23 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu iyi olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Babamın dükkanında çalışıyorum, 9-10 saat buradayım. 8-9 saat uyurum. Boş zamanımı burada Süryani arkadaşlarımla geçiririm. Kilise vakti geldiyse kiliseye gideriz. Sabah ve akşamları ibadet kilisede toplu yapılır ona katılırız. Pazar günleri manastıra gideriz, ibadetten sonra manastırda çay bahçesi var orada oturur sohbet ederiz. Kültürümüzü yansıttığını düşünüyorum çünkü; ailemizden de böyle gördük, çocukken bizi onlar götürürdü. Boş zamanım yeterli, beni mutlu ediyor. Yeteri kadar bütçe ayırıyorum. Pazar günleri hep katılırım. Diğer günler kiliseye giderim, evde de bireysel ibadetimi yaparım.

Katılımcı E13

34 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu iyi olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Gümüş işletmeciliği yapıyoruz. Hem kendi işimizi yapıyoruz hem de telkari geleneğini sürdürmeye çalışıyoruz. Küçüklerimize de öğretiyoruz yeğenlerimiz çekirdekten yetişiyor. 10-11 saat çalışıyorum. 7-8 saat uyurum. Boş zamanlarımı genelde arkadaşlarımla geçiriyorum. İnsanın çok çalışıp kendini harap etmesine karşı olduğum için kendime yeteri kadar zaman ayırıyorum, mutlu oluyorum. Bütçe de ayırıyorum. Kültürel veya genel adetlere katıldığım bir etkinlik yok. Daha doğrusu pek etkinlik yapılmıyor, olsa katılırdım. İki sene önce festival yapılmıştı, katılmışım. Yapılırsa yine katılırım. İbadetlere pek katıldığımı söyleyemeyeceğim.

Katılımcı E14

41 yaşında lise mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Telkari ustasıyım gümüş işleme işi yapıyorum 26 yıldır bu işi yapıyorum. 12 saat çalışıyorum işlerin yoğunluğuna göre 16 saate kadar çalıştığım da oluyor. 7-8 saat uyurum. Kendime vakti istediğim zaman ayırıyorum ona göre de bütçe ayırıyorum. Zamanımı aileme ayırıyorum onlarla vakit geçiriyorum. Zaten Midyat'ta pek sosyal hayat yok. Bir sinema bile yok. Kültürel olarak pandemiden önce Süryani halkın

birbirlerini tanıması birbirleriyle kaynaşması için özel geceler düzenlenirdi. Bu gecelerde gecenin amacına göre önce konuşma yapılır sonra müzikli halaylı oyunlar oynanırdı. Bu halaylar da yine Süryani oyunları oluyordu. Mesela en bilindik olan bagiye var Süryani oyunudur. Bazen tanıdıklarımın vaftiz törenlerine katılırım. Törenden sonra aile yemek düzenler veya yine törenden sonra çalgılı oyunlu bir eğlence düzenlenir ona katılırım. Bu etkinlikler bizim kültürümüzü yansıtıyor. Bu tür etkinlikleri gençlere aktarabilmek için derneğimiz var. Koronadan dolayı o da aksatıldı ama öncesinde bazı halay kursları olsun yumurta boyama kursu olsun yapılıyordu. Boş vaktim bana yeterli, bütçe ayırırım. Evet ibadetimi sadece Pazar günleri yaparım.

Katılımcı K15

27 yaşında lise mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Satış danışmanıyım 9-10 saat çalışıyorum 7-8 saat uyurum. Boş zamanlarımı ailemle geçiririm. Dinlenmeye ayırırım. Pazar günleri boş oluyoruz o gün çalışmıyoruz, genelde önce ayine katılırım sonrasında ya arkadaşlarımla kafede oturur ya da evde zaman geçiririm. Bazen yürüyüş yaparım. Boş zamanım yetmiyor dolayısıyla mutlu da etmiyor. Bütçe bir şey yapacaksam ona göre ayırırım. Adetlerimize göre bildiğim ve katıldığım pek bir aktivite yok ama köylerde bir bağ bozumu zamanı var. Üzüm toplanıyor. O üzümlerle pestil sucuk falan yapıyor onlara katılıyorum büyüklerimiz yapıyor yardım ediyorum. Çalışmadığım zaman orda zaman geçiriyorum. İbadetimi Pazar günleri, bayramlar ve özel günlerde yaparım.

Katılımcı E16

22 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Avukatım, 8 saat çalışırım 7-8 saat uyurum. Boş zamanlarımda arkadaşlarla toplanır futbol izleriz. Buradaki arkadaşlarım da Süryani genelde onlarla vakit geçiririz. Hatta pandemiden önce Süryani köylerinde futbol turnuvaları düzenlenirdi onlara katılırdık. Her sene düzenlenir iki ay sürerdi. Azizlerin anma günlerinde de ilahiler söyleriz, ibadete katılırız. Bu günlerde yine Süryani oyunları oynarız. Bagiyei söyleyebilirim bu oyunlara örnek olarak. Pazar günü çalışmıyoruz, kiliseden sonra boş oluyoruz, o gün de ayinden sonra çay bahçesinde arkadaşlarla sohbet ederiz.

Kültürel olarak söyleyebileceğim tüm etkinlikler genel olarak kilise etrafında toplanıyor aslında, mesela paskalya bayramının ikinci günü mezarlık ziyaretinde

bulunuruz. Bütün halk orada bulunur. Gençler kendi aralarında yumurta tokuşturur, paskalyanın bir simgesidir. Mesela yine azizlerin veya Meryem ananın anma gününde ismi Meryem olan gençler o gün yemek hazırlar evinde davet verir, bu zorunlu değil tabi isteyen yapar. Yine vaftiz törenlerinde de benzeri yapılır, vaftiz töreni sonrası çalgılı oyun da düzenleyen oluyor onlara da katılırım. Genel olarak kültürümüzü yansıtıyor. Boş zamanım yeterli oluyor, bütçe ayırırım. Mutluyum evet. Süryani kilisesinde günde yedi vakit var, eskiden daha çok katılırdım. Okul ve iş hayatına başlayalı sadece Pazar günleri katılabiliyorum.

Katılımcı K17

59 yaşında ilkokul mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Ev hanımıyım, günde 8-9 saat uyurum. Vaktim hep evde ev işleriyle geçiyor. Hasta kayınpederim var ona bakıyorum. Boş vaktimizi komşularımızla geçiriyoruz, onlar geliyor ben gidiyorum. El işleri, örgüler yapıyoruz. Böyle geçiriyoruz zamanı, herkes gibi sıradan hayat işte. Adetlerimiz değişiyor. Mesela düğünlerde hazırlıklar evde yapılırdı, şimdi her şey hazır geliyor. Bazı yeni oyunlar görüyorum gençler oynuyor. Bayram ziyaretlerimiz aynı devam ediyor. Bayram öncesi komşularla toplanıp çörek yapıyoruz. Paskalya çöreği. Bayramlar güzel geçiyor, herkes bir heyecanlı oluyor. Boş zamanım yetmiyordu önceden ama artık işleri bırakıyorum önce kendime zaman ayırıyorum. Yok bütçe ayırmam. Evet mutlu oluyorum. Kültürümüzü bazıları yansıtıyor bazıları yansıtmıyor. İbadetimi Pazar günleri yaparım. Orucumu mutlaka tutarım.

Katılımcı E18

80 yaşında ilkokul mezunu ekonomik durumu iyi olan Süryani vatandaşı;

Emekliyim 8-9 saat uyurum. Boş zamanım çok, sık sık seyahat ederim. Çocuklarım yurtdışında yanlarına giderim. Midyat'ta arkadaşlarımla zaman geçiriyorum, eşim vefat etti. Kiliseye her gün gidiyorum, genelde orda vakit geçiriyorum. Arkadaşlarım dostlarım var onlarla kilisede oturuyoruz, ibadetimizi yapıyoruz. Boş zamanım yeterli, mutluyum, bütçemi ayırırım. İbadetimi Pazar günü dahil her gün yaparım. kilise haricinde evde kendim de yaparım.

Katılımcı E19

37 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu iyi olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Diş hekimiyim 10 saat çalışıyorum. 8-9 saat uyurum. Boş zamanımı arkadaşlarımla bilgisayar oyunu oynayarak geçiririm. Yorgunsam evde dinlenirim veya film izlerim. Yaz aylarında tatile çıkarım. Toplum adetine göre katıldığım yok açıkçası. Katıldığım etkinlikler hayır kültürümüzü yansıtmıyor. Boş zamanım mutlu ediyor ama yeterli değil. Bütçe ayırırım. İbadetimi Pazar günleri yaparım

Katılımcı K20

24 yaşında üniversite mezunu ekonomik durumu orta olan Süryani vatandaşı;

Diş porseleni üzerine çalışıyorum 8 saat işte oluyorum. 7-8 saat uyurum boş zamanımı ailemle veya arkadaşlarımla geçiririm. Arkadaşlarımla alışverişe çıkıyorum, yürüyüş yapıyorum. Son zamanlarda yoğunum boş zamanım yeterli değil. Kendime zaman ayırmayı seviyorum ama bu aralar ayıramadığım için mutlu değilim. Bütçe ayırırım. Bu aktiviteler kültürümüzü yansıtmıyor. Toplum adetlerine göre katıldığım yok ama elimden geldiğince kiliseye gidiyorum. Özel gün ve bayramları kaçırmam. Evet ibadetimi sadece pazar günleri yaparım.

Katılımcı K21

42 yaşında ilkokul mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

8-9 saat uyurum çalışmıyorum. Evimle ve çocuklarımla ilgileniyorum. Sabah çok erken kalkar kiliseye giderim sabah duası için. Zamanımın tamamını evde geçiririm. Boş olduğum zamanlar da kiliseye giderim oraya gelen tanıdıklarımla bazen eve beraber döneriz. Evimiz hemen kilisenin yanında olduğu için kiliseye gelen tanıdıklarımı davet ederim, kahve içer sohbet ederiz. Kitap okurum, genelde dini kitaplar oluyor. Toplum adetine göre bayramlar düğünler vaftiz törenleri bunlar var. Katılımı hepsine de aksatmam. Bir de bağ bozumu zamanı olunca bağa gideriz. Pestil, sucuk, üzümünden ne yapılıyorsa yaparız ama bunu artık herkes yapıyor. Boş zamanım hiç yetmiyor. Ev işleri çocuklar derken günün nasıl geçtiğini hiç anlamıyorum. Kiliseye Pazar günleri mutlaka giderim. 50 gün oruçta da sabah ve akşamları kiliseye mutlaka giderim. Diğer günler elimden geldiğince gitmeye çalışırım.

Katılımcı K22

50 yaşında ilkokul mezunu ekonomik durumu orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Bir işte çalışmıyorum, ev işleriyle ilgileniyorum. 8-9 saat uyurum. Hiç boş zamanım olmuyor ev işleri hiç bitmiyor. Boş zamanım olsa bile yine çocuklarıma

ayırıyorum. Onlar için sevdiği yemekleri yapıyorum. Arada komşulara giderim veya onlar gelir. Boş vaktimi onlarla geçiririm. Her gün muhakkak birbirimize uğrarız. İbadet vakitlerinde işimi bırakırım ibadetimi kendim yaparım. Kültürel olarak bir etkinlik yok. Bayramlar ve azizlerin anma günü var o günleri eskisi gibi geçirmeye çalışıyoruz. Ev ziyaretleri vs. çocuklara da aynı heyecanı yaşatmaya çalışıyoruz. Mesela onlara yumurta boyamayı öğrettim. Boş zaman yeterli zamanımı sevdiklerime ayırdığım için mutluyum tabi. Bütçe ayırmam. Kiliseye her Pazar giderim.

Katılımcı E23

62 yaşında lise mezunu ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Din görevlisiyim. Günde 8 saat uyurum. Ticari bir işte çalışmıyorum. Din görevlileri kendilerini tamamen ruhani işlere adar. Kiliseye gelen misafirlerle onların sorunlarıyla ilgilenirim. Cemaatimizin meseleleriyle ilgilenirim. Düğün, nişan, bayramlar, vaftiz, tövbe itiraf, kutsal kurban gezmeye gelenler vs hepsiyle ilgileniyorum. Bütün vaktimi bunlara ayırıyorum. Bunlar dışındaki vakitlerde okur araştırır yazarım. Süryani araştırmaları olsun dini araştırmalar olsun araştırır yazarım. Toplum adetleri olarak bakacak olursak bunlar hep Süryani adetidir. Zaten Süryani adetleri genel olarak kilise etrafında toplanıyor. Boş zamanım yeterli tüm bahsettiklerimle uğraşmaktan mutluyum ayrıca gelen misafirlerle ilgilenmek onların sorunlarıyla uğraşmak beni mutlu ediyor. Başka bir şeye ihtiyaç duymuyorum. İbadetimi Pazar ayinleri dahil hep yaparım.

Katılımcı K24

58 yaşında ilkokul mezunu ekonomik durumunun orta olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Çalışmıyorum evdeyim ev işleriyle ilgileniyorum. Günde 7-8 saat uyurum sabah 6'da kiliseye giderim ibadetimi yaparım sonra eve gelir ev işleriyle çocuklarımla ilgilenirim. Boş zamanlarımda torunlarım gelir evde onlarla vakit geçiririm. Torunlarım çok; biri gider biri gelir.

Toplum adetine göre kilise sonrası oturur sohbet ederiz komşularla kiliseye gelenlerle. Evimize davet ederim. Süryani kahvesi içeriz. Ara sıra sağlığım için yürüyüş yapıyorum. Kültürümüzü yansıtmıyor hayır. Boş zamanım yeterli değil ama mutluyum, bütçe ayırmam. İbadetimi her gün yaparım.

Katılımcı E25

25 yaşında lise mezunu ekonomik durumu iyi olduğunu söyleyen Süryani vatandaşı;

Tur rehberiyim. Günde 9-10 bezen 11saate kadar çalışıyorum. 8 saat uyurum. İşim gereği vaktimin çoğunu gezerek geçiyor. O yüzden de boş zamanlarımı evde dinlenerek, kitap okuyarak veya spor yaparak geçiriyorum. Boş zamanlarımı yalnız geçirmeyi seviyorum. Kültürümüzü yansıttığını düşünmüyorum. Genel toplum adetlerine göre katıldığım bayram ziyaretleri var, bir onlara katılırım. Başka da bildiğim pek yok aslında. Boş zamanım yeterli, bu zamanları kendime ayırdığım için mutlu oluyorum. Bütçe ayırmaya gerek duymuyorum. Pazar günleri de katılamıyorum maalesef.

Tablo 4.2.Çalışmaya Katılan Süryani Bireylerin Demografik Bilgileri

Katılımcı	Yaş	Cinsiyet	Eğitim Düzeyi	Gelir Düzeyi
K1	34	Erkek	Lise	İyi
K2	38	Erkek	Lise	İyi
K3	64	Erkek	Ortaokul	Orta
K4	64	Erkek	Lise	Orta
K5	50	Erkek	Lise	İyi
K6	23	Kadın	Üniversite	Orta
K7	27	Kadın	Lise	Orta
K8	19	Kadın	Lise	Orta
K9	22	Erkek	Lise	Orta
K10	18	Kadın	Lise	Orta
K11	31	Erkek	Üniversite	İyi
K12	23	Erkek	Üniversite	İyi
K13	34	Erkek	Üniversite	İyi
K14	41	Erkek	Lise	Orta
K15	27	Kadın	Lise	Orta
K16	22	Erkek	Üniversite	Orta
K17	59	Kadın	İlkokul	Orta
K18	80	Erkek	İlkokul	İyi
K19	37	Erkek	Üniversite	İyi
K20	24	Kadın	Üniversite	Orta
K21	42	Kadın	İlkokul	Orta
K22	50	Kadın	İlkokul	Orta
K23	62	Erkek	Lise	Orta
K24	58	Kadın	İlkokul	Orta
K25	25	Erkek	Lise	İyi

Çalışmaya katılan Süryani bireylerin demografik bilgilerine ilişkin bilgiler Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3. Çalışmaya Katılan Süryani Grupların Demografik Özelliklere Göre Dağılımları

Değişken	Grup	N	%
Cinsiyet	Kadın	10	40,00
	Erkek	15	60,00
Yaş (Yıl)	Ort±Ss	38,95±17,36	
Yaş Grup	30 yaş ve altı	10	40,00
	31-49 yaş	7	28,00
	50 yaş ve üstü	8	32,00
Eğitim Düzeyi	İlkokul	5	20,00
	Ortaokul	1	4,00
	Lise	12	48,00
	Üniversite	7	28,00
Gelir Durumu	Orta	16	64,00
	İyi	9	36,00

n: Kişi Sayısı, %: Yüzde, **ort**: Ortalama, **Ss**: Standart Sapma, ±:Artı Eksi.

Çalışmaya katılan Süryani bireylerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve ekonomik duruma göre dağılımları Tablo 4.3' de gösterilmektedir. Tablo incelendiğinde Süryani katılımcıların %60,00' inin erkek, %40,00' inin ise kadın olduğu belirlendi. Katılımcıların yaş ortalaması 38,95±17,63 iken, %40,00' i 30 yaş ve altında, %28,00' i 31-49 yaş arasında, %32,00' si ise 50 yaş ve üstündedir. Katılımcıların %20,00' si ilkokul düzeyinde, %4,00' ü ortaokul düzeyinde, %48,00' i lise düzeyinde ve %28,00' i üniversite düzeyindedir. Gelir durumu incelendiğinde grubun %64,00' ü orta seviyede, %36,00' sı iyi seviyede gelire sahiptir.

Tablo 4.4. Çalışmaya Katılan Süryani Bireylerin Yaş Grupları Açısından Demografik Özelliklerinin Dağılımları

Değişken	Grup	30 yaş ve altı		31-49 yaş		50 yaş ve üstü	
		N	%	N	%	N	%
Cinsiyet	Kadın	6	60,00	1	14,30	3	37,50
	Erkek	4	40,00	6	85,70	5	62,50
	Toplam	10	100,00	7	100,00	8	100,00
Eğitim Düzeyi	İlkokul	0	0,00	1	14,30	4	50,00
	Ortaokul	0	0,00	0	0,00	1	12,50
	Lise	6	60,00	3	42,90	3	37,50
	Üniversite	4	40,00	3	42,90	0	0,00
	Toplam	10	100,00	7	100,00	8	100,00
Gelir Durumu	Orta	8	80,00	2	28,60	6	75,00
	İyi	2	20,00	5	71,40	2	25,00
	Toplam	10	100,00	7	100,00	8	100,00

n: Kişi Sayısı, %: Yüzde,

Çalışmaya katılan Süryani bireylerin yaş grupları açısından cinsiyet, eğitim düzeyi ve gelir durumuna göre dağılımları Tablo 4.4' te incelenmiştir. 30 yaş ve altı grupta yer alan katılımcıların %60,00' i kadın, %40,00' i erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %60,00' i lise düzeyinde, %40,00' i üniversite düzeyinde eğitim alırken, %80,00' i orta seviyede, %20,00' si ise iyi seviyede gelir durumuna sahiptir. 31-49 yaş grubundaki katılımcıların %14,30' u kadın, %85,70' i erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %14,30' u ilkokul düzeyinde, %42,90' ı lise düzeyinde, %42,90' ı üniversite düzeyinde eğitim alırken, %28,60' ı orta seviyede, %71,40' ı ise iyi seviyede gelir durumuna sahiptir. 50 yaş ve üstü grupta yer alan katılımcıların %37,50' si kadın, %62,50' si erkektir. Bu gruptaki katılımcıların %50,00' si ilkokul düzeyinde, %12,50' si ortaokul düzeyinde, %37,50' si lise düzeyinde eğitim alırken, %75,00' i orta seviyede, %25,00' i ise iyi seviyede gelir durumuna sahiptir.

5. SONUÇ VE ÖNERİ

Boş zaman, hayatın gerekliliklerini yerine getirilmesinden sonra arta kalan zamandır şeklinde yapılan tanımlama boş zamana, zaman ögesi açısından yaklaşıldığını göstermektedir. Faaliyet ögesi vurgulandığında ise, boş zaman süresince yapılan olumlu faaliyetler “leisure”ı oluşturmaktadır.

Yapılan bir çalışmada özellikle gençlerin boş zamanlarını iyi ve nitelikli bir şekilde geçirmelerinde, enerjilerini birey ve toplum yararına olan faaliyetlere kullanmalarında, kötü alışkanlıklardan korunup bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmelerinde sadece okullarda verilen eğitim değil bunun yanında ders dışı etkinlikler de önemli bir rol oynadığına Güçlü (2013) dikkat çekmektedir.

Boş zamanı verimli bir şekilde geçirmenin insanı dinlendirmesi ve eğlendirmesinin yanı sıra, yerine getirmesi gereken “zorunlu” gündelik faaliyetler için güç kazanmasını, yenilenmesini sağladığı gerçeğinden hareketle boş zamanların daha değerli alanlar olarak düşünülmesi ve bu bilinçle hareket edilmesi gerekmektedir (Arslan, 2014).

Kimliklerin birçoğunun ontolojik gerçekliği yoktur; neredeyse tüm kimlikler kişilerin bireysel tercihleriyle beraber sosyalleşme sürecinde inşa edilirler ve dinamik bir yapıya sahiptirler (Kurt, 2012’den aktaran Yanmış ve Kahraman, 2013).

Etnik ve inanç grupları;

- İçinde yaşadıkları toplumun yaşam tarzına uyum göstererek birbirine benzer ortak yaşam aktivitelerini yerine getirirler.
- Kendi etnik, inanç veya kimlik özelliklerinden dolayı yaşam aktivitelerinin yerine getirilmesi, şeklinde bir durumu genellikle ortaya koyarlar (Başkan ve Karaküçük, 2015).

Hristiyanlığı kabul eden ilk topluluk olmakla övünen Süryani’lerin (Özcoşar, 2006) toplumsal tarihinin büyük ölçüde dinsel ağırlıklı olduğu ve gündelik hayatın da dini gelenekler tarafından belirlendiği bilinmektedir (Özmen,).Süryani’lerin dinine bağlı bir toplum olması onların boş zamanlarında da kiliseye giderek ibadet yapmalarında etkili olmuştur. Yine dini törenler,vaftiz, düğün, cenazeve bayramları da geleneksel şekilde sürdürdüklerini belirtmişlerdir.

Hristiyan inancına göre çarmıha gerilen Hz. İsa Pazar günü dirilmiş, kutsal ruh yine bir Pazar günü inmiştir. Bu nedenle Pazar günü ibadet ve hayır işleriyle meşgul

olunmalıdır (Ünsür, 2020). İnançları gereği Pazar günleri çalışmayan Süryaniler bu boş zamanlarını ibadet ederek geçirdiklerini belirtmişlerdir. İbadet sonrası çalışmadıklarını çay bahçelerinde oturup sohbet ettiklerini, evlere misafir kabul ettiklerini veya kendilerinin gittiklerini belirtmişlerdir.

Süryanilerin ana sanatlarından biri olan telkari sanatı, günümüzde her ne kadar Mardin bölgesinde az işlenmiş olsa da varlığını bir şekilde koruyabilmiştir (Serçek ve Akyüz, 2021). Süryani şarabı üretim ve satımını yapan ve telkari ustası olan bazı katılımcılar boş zaman rekreasyonel faaliyetlerinin kültürlerini yansıtmadığını ama mesleklerinin kültürlerini yansıttığını belirtmişlerdir.

Yapılan içerik analizine ve katılımcıların demografik özelliklerine göre boş zaman davranışlarında ekonomik ve öğrenim düzeyi yönünden bir farklılık görülmemiştir. Cinsiyet değişkenine göre ise kadınların boş zamanlarında daha çok ev işleriyle veya çocuklarıyla ya da alış verişle uğraştıkları erkeklerin ise kilise veya çay bahçelerinde arkadaşlarıyla zamanlarını geçirdiklerini belirtmişlerdir. Yaş faktörüne göre gençlerin daha çok sosyal medyada zaman geçirdiğini orta yaş ve üzeri katılımcıların ise aile, arkadaş ve komşularıyla zamanlarını geçirdikleri görülmektedir.

Genel olarak bakıldığında ise çalışma saatleri 8 saatin üzerinde olan bireyler için boş zamanın yeterli olmadığı ve daha fazla boş zamana ihtiyaç duydukları görülmektedir. Bunun yanı sıra Midyat'ta katılabilecekleri sosyal aktivitelerinin bulunmaması ve boş zaman rekreasyonel etkinliklerine ihtiyaç duyulduğu dikkat çekmektedir.

Geleneksel ve kültürel açıdan bakıldığında ise; Hristiyan dinine bağlı olan Süryani'lerin kültürel faaliyetlerinin daha çok kilise etrafında toplandığı ve boş zamanlarını da daha çok bu çerçevede geçirdikleri görülmektedir. Dini bayramlar, vaftiz törenleri, düğün ve nişan törenleri gibi kutlamalara katıldıkları ve bunu sürdürüp nesilden nesile aktarmaya devam ettirdikleri görülmektedir. Bunların yanı sıra coğrafyanın ilk yerleşim yerlerinden olması ve Süryani'lerin asırlardır bu topraklarda yaşayıp kültürel özelliklerini sürdürmesi turistik açıdan canlılık göstermesini sağlamıştır.

Öneri

Katılımcıların daha önce yapılmış olan festivale olan ilgileri dikkat çekmiştir. Bu tür sosyal kültürel faaliyetlerin artırılması kültürel boş zaman aktivitelerinin devamlılığı için önemlidir.

Mardin birçok uygarlık ve medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Dolayısıyla hepsinden birer eser, kalıntı bırakmıştır (Yılmaz, 2016). Bu nedenle turizmi geliştirmiştir. Mardin’de turizm sektörünün gelişiminden sonra el sanatlarının daha ön plana çıktığı aşikârdır. Yukarı Mardin’de 1. Cadde’nin giderek turistik bir çekim merkezi olmaya başladığı da (bakırcılar çarşısı, butik oteller, telkâri gümüşçüler, Mardin Müzesi, yöresel restoranlar nedeniyle) görülmektedir (Kaygalak ve ark.,2013).

Telkarıcılık gibi bazı geleneksel meslek ve el sanatlarının hem kaybolmaması, yeni ustaların yetişmesi hem de insanların hobi veya rekreasyonel faaliyet için katılabileceği kurslar verilebilir.

Rekreasyonel turizm faaliyeti olarak, Süryani gelenek, görenek ve kültürüne ait olan halay ve oyunlarla, yemek (Süryani çöreği) ve içecekleriyle (Süryani şarabı, Süryani kahvesi) rekreatif bir etkinlik olan ve yöresel yemeklerin yer aldığı Şanlıurfa Sıra geceleri (Barakazı ve Öncel,) gibi geceler düzenlenebilir.

Her yaştan ve etnik kimlikten bireylerin bir arada rahatlıkla katılabileceği, zevk alabileceği ve hem bedensel hem de zihinsel gelişim sağlayabileceği, sosyalleşebileceği spor alanları oluşturulmalıdır. Orienteering sporu ile ilgili uygulama alanları tespit edilerek bu sporun Mardin’de yapılmasına olanak sunulmalıdır. Mardin ilinde bu sporu yapmak için uygun alanlar bulunmaktadır (Yılmaz, 2016).

Bir kültür mozaïği olarak görünen kentlerde bireylerin taleplerinin birbirinden çok farklı biçimde gruplaştığı bilinmektedir. Boş zaman değerlendirme aktivitelerinde farklı sosyo-kültürel grupların farklı boyutlarda hoşnut olacağı bilinir. Boş zaman faaliyetlerine yönelik hizmetlerin niteliğinde ve niceliğinde de çeşitlilik ve bolluk arz etmektedir (Tatlıldil, 2009). Çalışmaya katılan bazı katılımcılar Midyat’ta gidebilecekleri bir sinema dahi olmadığını boş zaman rekreasyon alanlarının çok kısıtlı olduğunu belirtmişlerdir. Sinema, tiyatro, El sanatları atölyeleri, spor salonları gibi alanlar oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ağduman, F. (2014). *Üniversite öğrencilerinin boş zaman motivasyon ve tatminlerinin incelenmesi*. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- Akıncı, A. (2019). Milliyetçiliğin kökenleri: Etnisite/ulus (millet) ilişkisi. *İnsan ve İnsan*, 6 (21), 413-430.
- Albayrak, A. (2012). İstanbul'daki konaklama işletmelerinin rekreasyon faaliyetlerinin değerlendirilmesi. *AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*, 3 (8), 43-58.
- Albayrak, K. (2011). Günümüz Ortadoğu Coğrafyasında Süryaniler.İçinde: *Ortadoğu Yıllığı* (İnat, K. ve Ataman, M., Ed.), pp. 615-632, Açılım Kitap, İstanbul.
- Altunay, B. R. ve Balcı, V. (2018). Ankara ili Keçiören ilçesindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin boş zaman etkinliklerine katılım motivasyonu. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 9 (1), 50-63.
- Arslan, H. (2014). Üniversite öğrencilerinin boş zaman değerlendirme tercihleri: Çankırı Karatekin Üniversitesi örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (40), 193-208.
- Aydoğan, İ. ve Gündoğdu, F. B. (2006). Kadın öğretim elemanlarının boş zamanlarını etkinlikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1 (21), 217-232.
- Aygün, Y. ve Duyan, M. (2020). *Çocuk ve Egzersiz*. Gece Kitaplığı, Ankara.
- Bağcı, R., Uslu, S. ve Sarıçam, H. (2019). Rekreasyonel etkinliklere katılan ve katılmayan bireylerin mutluluk yönelimlerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları*, 1 (1), 27-34.
- Barakazı, M. ve Önçel, S. (2017). Rekreasyonel turizm faaliyeti olarak Urfa sıra geceleri. *Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi*, 2 (1), 87-97.
- Başkan, A. H. ve Karaküçük, S. (2015). Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları: Ermeniler Örnekleme. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (1), 10-22.
- Bilge, Y. (2019). *Çokkültürlülük ve ulusal azınlıklar: Avrupa Birliği bağlamında Türkiye ve İsveç eğitim politikaları*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Can, E. (2015). Boş zaman, rekreasyon ve etkinlik turizmi ilişkisi. *İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 1-17.

- Cavlak, H. ve Celep, B. (2018). Avrupa Birliği ve self determinasyon: “İskoçya” örneği. *Sosyal Bilimler Metinleri*, 2018 (1), 28-37.
- Çelik, N. (2013). MaxWeber’deetnisite kavramı. *Sosyoloji Dergisi*, (29), 23-38.
- Çetinkaya, G., Yıldız, M. ve Özçelik, M. A. (2016). Açık hava rekreasyon kapsamında milli park kullanım engelleri. *Mediterranean Journal of Humanities*, 6 (1), 99-114.
- Demir, G. ve Alpulu, A. (2020). Üniversite öğrencilerinin boş zaman yönetiminin değerlendirilmesi. *Avrasya Spor Bilimlerinde Araştırma*, 5 (1), 94-102.
- Dinç, H., Poyraz, A. ve Aydemir, K. (2019). Üniversite öğrencilerinin boş zaman anlamlarının incelenmesi. *Türkiye Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 1-9.
- Dinçer, N. ve Çelik, E. (2018). Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki güreşçilerin serbest zaman tatmin düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Tarih Okulu Dergisi*, 37 (2), 407-428.
- Durak, N. (2000). *Süryani Ortodoks kilisesinde ibadet*. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Durak, N. (2013). İstanbul’un kadim Süryanileri. *Turkish Studies*, 8 (12), 427-441.
- Emeklier, B. (2012). Fransa’nın etnik kimlik sorunlarına politik-psikolojik bir yaklaşım: Korsika örneği. *Güvenlik, Savaş, Barış ve Çatışma Çözümleri*, 311-382.
- Erkal, M. E. (2000). Etniklik ve terör. *Istanbul Journal of Sociological Studies*, (26), 43-53.
- Eruzun, C. (2017). *Kadınların spor etkinliklerine katılmalarının boş zaman tatmini ve yaşam kalitesine etkilerinin araştırılması: B-fit spor merkezleri üyeleri örneği*. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bartın.
- Güçlü, M. (2013). Gençlik döneminde boş zaman faaliyetlerinin yeri ve önemi. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 158-169.
- Güllü, R. E. (2019). Osmanlı Devleti’nin son döneminde Süryani Kilisesi ve Süryanilerin idaresi. *Osmanlı Araştırmaları*, 53 (53), 287-320.
- Gümüş, H. ve Koç, M. C. (2019). Rekreasyon alan tercihi ve psikolojik iyi oluş. İçinde: *Spor Bilimleri Alanında Araştırma ve Derlemeler*, (Karataş, Ö., İlkin, M. ve Altinkök, M., Ed.), pp. 308-318, Gece Akademi Kitapevi, Ankara.
- Gürbüz, B., Yenel, F., Özdemir, A. S., Akgül, B. M. ve Karaküçük, S. (2011). Türk toplumunun boş zaman değerlendirme profili: Ankara ili örneği. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16 (4), 41-51.
- Işık, G. ve M. (2015). *Çok Kültürlülüğün Mirasını Geleceğe Taşımak: Mardin Örneği*. TÜCAUM VIII. Coğrafya Sempozyumu, 449-462.

- İnaç, H. (2005). *AB'ye Entegrasyon Sürecinde Türkiye'nin Kimlik Problemleri*. Adres Yayınları, Ankara.
- Karadoğan, S. ve Günek, H. (2014). Harput'ta rekreatif amaçlı fiziki mekân düzenlemeleri ve çevre plânlaması. *TDV Dünyü ve Bugünüyle Harput Sempozyumu*, 24-27 Eylül, Elazığ.
- Karaküçük, S. (2014). *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme* (7. Baskı). Gazi Kitabevi, Ankara.
- Karataş, Z. (2017). Sosyal bilim araştırmalarında paradigma değişimi: Nitel yaklaşımın yükselişi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 68-86.
- Karlı, Ü., Polat, E., Yılmaz, B. ve Koçak, S. (2008). Serbest Zaman Tatmin Ölçeği'nin (SZTÖ-uzun versiyon) geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19 (2), 80-91.
- Kaygalak, S., Usta, Ö. ve Günlü, E. (2013). Mardin'de turizm gelişimi ile otantik olgusu arasındaki ilişkinin sosyolojik açıdan değerlendirilmesi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 24 (2), 237-249.
- Kılıç, M. (2015). Aile ve serbest zaman ilişkisi: Düzce örneği. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (1), 27-49.
- Kocaman Karoğlu, A. ve Atasoy, B. (2018). Sosyal medya kullanımı ile serbest zaman tatmini arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 826-839.
- Koçak, A. ve Özgür, A. R. U. N. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, 4 (3), 21-28.
- Koçan, N. (2007). Geleneksel sporlarımızdan ciritinrekreasyon amacı ile günümüze uyarlanması. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri*, 2 (1), 31-39.
- Koçyiğit, M. ve Yıldız, M. (2014). Yerel yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği. *International Journal of SportCulture and Science*, 2 (2), 211-223.
- Korkut, T. ve Elyiğit, U. (2018). Günümüz Süryani dini mimarisi araştırmaları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5 (6), 35-47.
- Kurar, İ. ve Baltacı, F. (2014). Halkın boş zaman değerlendirme alışkanlıkları: Alanya örneği. *International Journal of SportCulture and Science*, 2 (2), 39-52.
- Kurubaş, E. (2008). Etnik sorunlar: Ulus-devlet ve etnik gruplar arasındaki varoluşsal ilişki. *Doğu Batı*, (44), 11-41.
- Küçük, M. A. (2019). Türkiye'nin turistik dini mekânlarına bir örnek: Süryani dinî merkezleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (33), 476-520.

- Mansuroğlu, S. (2002). Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin serbest zaman özellikleri ve dış mekan rekreasyon eğilimlerinin belirlenmesi. *Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 15 (2), 53-62.
- Mert, G. (2020). Uluslararası işletmelerde etnik köken ve kültürel çeşitliliklerin kuşaklar bağlamında incelenmesi. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 18 (36), 339-371.
- Metin, T. C., Kesici, M. ve Kodaş, D. (2013). Rekreasyon olgusuna akademisyenlerin yaklaşımları. *Journal of YasarUniversity*, 8 (30), 5021-5048.
- Özbek, H. (2019). *Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü'nde bulunan Süryanice el yazmalarının kataloglanması*. Mardin Artuklu Üniversitesi, Yaşayan Diller Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Mardin.
- Özcoşar, İ. (2006). SüryânîKadîmleri (Yakubileri) katolikleştirme Faaliyetleri ve Süryânî Katolik Patrikliğinin kurulması. *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 131-147.
- Özer, R. (2019). *Aramiler ve Süryaniler*. Pamukkale Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi, Bitirme Tezi, Denizli.
- Özmen, A. (). Umudu uzakta aramak: Süryanilerin Turabdin'den göçü. *Electronic TurkishStudies*, 12 (2), 167-178.
- Pehlivanoğlu, M. T. (1976). Rekreasyon ve ormançırekreasyon planlaması. *Journal of theFaculty of ForestryIstanbulUniversity*, 26 (2), 142-170.
- Sağır Öztoprak, M. ve Akıllı, H. S. (2004). Etnisite kuramları ve eleştirisi. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28 (1), 1-22.
- Salihoğlu, T. ve Türkoğlu, H. (2016). İstanbul'daki boş zaman değerlendirme mekanlarının dağılımı üzerine niceliksel bir değerlendirme. *Planlama*, 26 (3), 204-218.
- Sarıpek, D. B. (2016). Zaman baskısı altında çalışma ve boş zaman algısı. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 14 (4), 112-127.
- Serçek, G. Ö. ve Akyüz, İ. (2021). Telkari sanatının kültürel miras ve turizm açısından değerlendirilmesi. *International Journal of Mardin Studies*, 2 (2), 18-30.
- Seyda, İ. (1998). Süryaniler ve Süryanilik. *Kur'an Mesajı İlmi Araştırmalar Dergisi*, (12), 230-235.
- Süzer, M. (2000). Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıkları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (8), 123-133.
- Şahin, C. K., Akten, S. ve Erol, U. E. (2009). Eğirdir Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 62-71.

- Şimşek, M. (2005). Süryani kadim Ortodoks kilisesi patrikhane nizamnamesi. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 3 (6), 726-745.
- Tatlıdil, E. (2009). Kent ve kentli kimliği; İzmir örneği. *Ege Akademik Bakış*, 9 (1), 319-336.
- Tiğiz, M. (2019). *Süryanilerin inanç turizmine katılım motivasyonları: Mardin ili örneği*. Batman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Batman.
- Top, M. ve Elli, E. (2019). Mort Şimuni Kilisesi'nde Kduşkuşin unsuru ve Süryani dini mimarisindeki yeri. İçinde: *Arkeoloji ve Sanat Tarihi Araştırmaları: Yapılar, Buluntular, Müzeler, Çizim ve Fotoğraflar Eşliğinde*, (Yılmaz, G., Çavuşoğlu, R. Ve Kulaz, M., Ed.), pp. 151, Hiperyayın, İstanbul.
- Türker, G. Ö., Türker, A. ve Güzel, Ö. (2014). Turistik ürün çeşitlendirmesi kapsamında Dalyan destinasyonunun rekreasyon potansiyelinin değerlendirilmesi. *International Journal of SportCulture and Science*, 2 (2), 70-86.
- Tütüncü, Ö., Aydın, İ., Küçükusta, D., Avcı, N. ve İlkay, T. (2011). Üniversite öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımını etkileyen unsurların analizi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 22 (2), 69-83.
- Ulusoy, H. Ö. (2017). Kültürlerarasılık, çokkültürlülük ve etnisite: Eskişehir'deki Çerkeslerin kültürlerarası iletişim pratikleri. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (27), 165-181.
- Ünsür, A. (2020). Çalışma hayatında dinlenme ve tatiller konusunun ibadet hakkı ve kullanımı açısından değerlendirilmesi. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 15 (2), 765-792.
- Ürek, M. (2013). Süryaniler'in tarihi ve sosyolojik yapısı. *Milel ve Nihal*, 10 (2), 95-112.
- Yalçın, R. (2014). Etnisite ve milliyetçilik: Eleştirel bir değerlendirme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 69 (1), 189-215.
- Yanık, C. (2013). Etnisite, kimlik ve milliyetçilik kavramlarının sosyolojik analizi. *Kaygı. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, (20), 225-237.
- Yanmış, M. ve Kahraman, B. (2013). Gençlerin dini ve etnik kimlik algısı: Diyarbakır örneği. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8 (2), 117-153.
- Yaşartürk, F., Akyüz, H. ve Karataş, İ. (2018). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin boş zaman yönetimi ile akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), 233-243.

- Yılmaz, M. (2016). *Mardin ilindeki alternatif turizm potansiyellerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi üzerine araştırmalar*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş.
- Yiğittepe, L. ve Battır, O. (2019). Yeni Zelanda terör saldırısının tipolojisi; etnisite kuramları çerçevesinde eleştirel bir değerlendirme. *EKEV Akademi Dergisi*, (79), 277-296.
- Yurcu, G. (2017). Turistlerin kişilerarası ilişki tarzları, boş zaman motivasyonları ve boş zaman tatminleri ilişkisi: Antalya\Kemer\Beldibi örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5 (4), 200-226.
- Yurcu, G., Kasalak, M. A., ve Akıncı, Z. (2018). Turistlerin boş zaman motivasyonunu ve tatminini etkileyen faktörler: Beldibi örneği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (2), 517-536.

EKLER

EK-1.Görüşme Soruları

Yaşınız?

Cinsiyetiniz?

Kadın/Erkek

Eğitim durumunuz?

İlkokul

Ortaokul

Lise

Üniversite

Ekonomik durumunuz?

Kötü

Orta

İyi

- 1) Günde zorunlu olarak çalışmanıza (işinize) ayırdığınız süre ne kadardır?
- 2) Uyku süreniz ne kadardır?
- 3) Geriye kalan süre (boş zaman) içerisinde vaktinizi nasıl değerlendirirsiniz? Bu süre içinde; • Kimlerle daha çok beraber olursunuz (arkadaş, ailem, tek başıma vs.)? • Nerede değerlendirirsiniz?
- 4) Daha çok evde mi değerlendirirsiniz? Spor salonlarında, açık alanlarda spor yaparak, sanat evlerinde, kahvehanelerde, alışveriş merkezlerinde vs. ne yaparsınız?
- 5) Genel toplum adetlerine ve alışkanlıklarına göre katıldığınız etkinlikler nelerdir? Lütfen sayınız.
- 6) Kendi mensubu bulunduğu cemaat, grup veya etnisiteye uygun olan ve bu özellikleri taşıyan etkinliklere katılır mısınız? Lütfen belirtiniz.
- 7) Boş zamanlarınızın yeterli olduğuna inanıyor musunuz? 168
- 8) Boş zaman etkinliklerinizi için bir bütçe ayırır mısınız?
- 9) Katıldığınız boş zaman etkinlikleri, oyun – eğlence vb. kendi kültürünüzü yansıttığını düşünüyor musunuz?
- 10) Boş zaman etkinliklerinizin sizi yeterince sizi dinlendirdiğini, eğlendirdiğini veya mutlu ettiğini düşünüyor musunuz?
- 11) İbadetinizi sadece Pazar günü mü yaparsınız? Yoksa diğer günlerde boş zamanlarınız da ibadet yapar mısınız?

EK-2.Fotoğraflar

Fotoğraf 1. Kilisede ibadet saatini beklerken boş zamanlarında sohbet eden bireyler.

Fotoğraf 2. Boş zamanlarda çocuklara Süryanice ve dini eğitimlerin verildiği kilisede bulunan sınıf

Fotoğraf 3. Mor Barsarmo Kilisesi

Fotoğraf 4. Bölgede yaygın olan Süryani şarabı satım yerlerinden biri.

Fotoğraf 5. Süryani el sanatlarından olan telkari atölyesi.

Fotoğraf 6. Kırklar kilisesi horpiskoposu Gabriel AKYÜZ

EK-3.Görüşme formu izni

Sayın Büşra KARTAL ,

Tarafıma 05.01.2022 tarihinde göndermiş olduğunuz elektronik postaya istinaden Yüksek Lisans tezinizde kullanmak üzere kendi yüksek lisans tezimde kullanmış olduğum soruları kullanmanızda herhangi bir sakınca yoktur. Gereğini bilgilerinize rica ederim.

05.01.2022

Dr.Öğr.Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN

8EK-4.Görüşme izni

Sayın Yetkili,

Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Büşra KARTAL, "Farklı Kültürlerde Boş Zaman Davranışları Süryaniler Örnekleme" adında tez çalışması yapmaktadır. Bu çalışmaya bağlı olarak bölgenizde yaşayan Süryani vatandaşlarla birebir görüşme yapması gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencimize veri toplama sürecinde yardımcı olmanızı adına gereğini bilgilerinize rica ederim.

04.10.2021

Tez Danışmanı

Dr.Öğr.Üyesi AYTEKİN HAMDİ BAŞKAN

ÖZGEÇMİŞ

Derece	Bölüm/Program	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Yıl
Yüksek lisans	Beden Eğitimi Anabilim Dalı	Giresun Üniversitesi/ Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Devam ediyor
Lisans	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Ordu Üniversitesi/Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu	2017
Lise	Düz lise	Çarşamba lisesi	2013

İş Deneyimi:

Görev	Görev Yeri	Yıl
Beden eğitimi ve spor öğretmenliği	Çamaş çok programlı lisesi	2017-2018

Ödüller/Sertifikalar:

- 1.Badminton 1. Kademe antrenörlüğü
2. Oryantiring 1. Kademe antrenörlüğü
3. Oryantiring hakemliği